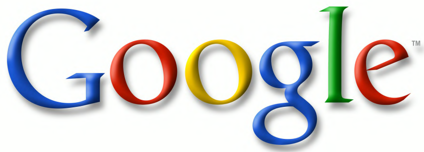

LAURIDS BRUUN

DEN EVIGE

SPIRING OG VÆKST

KØBENHAVN OG KRISTIANIA
GYLDENDALSKE BOGHANDEL
NORDISK FORLAG

MDCCCCV

LAURIDS BRUUN

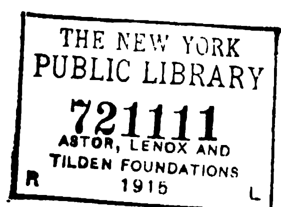
DEN EVIGE

SPIRING OG VÆKST

KØBENHAVN OG KRISTIANIA
GYLDENDALSKE BOGHANDEL
NORDISK FORLAG

FORLAGETS BOGTRYKKERI
1905

SPIRING OG VÆKST

DEN EVIGE (III—IV BOG)

INDHOLD

TREDIE BOG

I

»Guds Hus«

I „Guds Hus“, som „Filosoffen“ har døbt Far Gorot's Knejpe i Stuen, fordi alle hans Stamgæster er forudbestemt til at ende deres Liv i Paris' store Fattighospital „Hotel Dieu“, har Hektor Mirr i lang Tid haft sin Gang.

Lige siden han begyndte som Silhuettist paa Vaugirard Markedet, er han kommen der i Ny og Næ og har drukket sin Vin sammen med de andre Gadegøglere.

Her har han gjort Far Gorot's Bekendtskab, den blege Fedling bag Disken med den hængende, slappe Underlæbe; af ham lejede han den utætte Kvist, som længe havde staaet ledig.

Nu, da han er flyttet ind der med Sonja, faar de deres Middagsmad i Knejpen. I Begyndelsen bærer han den op i en Lerskaal; men da de har boet der i nogen Tid, gaar

Sonja med ham ned og spiser mellem Gæsterne.

Hun er ikke bange for dem. Hun har Lyst til at se dem paa nært Hold, og de er hurtig bleven Venner.

Her mellem alle disse Gadens Kunstnere er det, at Hektor Mirr har faaet den lyse Idé med sin Trædukke, og han har ikke længe tjent saa mange Penge som nu.

Saa meget tjener han, at de gamle Malerdrømme atter faar Vind i Sejlene. Det er Sonja, som har tilskyndet ham; for hun holder saa meget af Billedet med de grønne Skygger.

Efter endt Dagværk sidder han og maler paa Kvisten; og Lyset holder sig saa længe, fordi Huset ligger øverst paa Toppen af Sainte Geneviève — Paris' Bjerg.

Der i „Guds Hus“, bag Døren over det høje Stentrin, i de ældgamle, lave Stuer er der ved Aften fuldt af Gæster.

Skodderne er sat for, at man ikke skal kigge ind fra Gaden.

I den yderste Stue er der ikke noget særligt at se. Den ligner alle andre smaa fed-

tede Kafèhuller. Men Stuen bag, ud til Gaarden, den er noget for sig selv. Paa de rødmalede Vægge hænger Sortkridtstegninger og Olieskitser og udklippede Karikaturer. Det er noget, som Far Gorot har samlet sammen ved at give Kvittering for Beløb, som er vokset over Hovedet paa begavede Kunder. De er hans Stolthed, de Billeder; og han søger bestandig at øge Samlingen.

Ogsaa Hektor Mirr har engang givet sit Bidrag. Det er et lille Billede af Wekki Sidd, som hænger ved Kaminen. Men Far Gorot har set det store med de grønne Skygger og har længe været Liebhaver uden at lade sig mærke dermed. Han faar det Billede engang, naar Hektor Mirr ikke kan betale og er nødt til at tage sin Streger i hans Bog.

I „Guds Hus“ kommer „Nathuen“.

Om Sommeren kommer han, naar Klokken er otte, men om Vinteren allerede, naar den er syv eller seks; thi saa kan der ikke gøres mere den Dag.

Han har Kineserøjne uden Øjenbryn i sit runde Hoved; en Mund, der ler bestandig,

og nogle hule Tandstumper, som raaber til hverandre.

Han gaar rundt i Gaardene og spiller Violin; Navnet har han faaet af sin lange graa Bomuldshue.

Han spiller klassisk Musik: Marchen af Faust og et Stykke af Mignon. Naar han er færdig, kigger han med sine Kineserøjne op til Vinduerne og smiler med sin brede Mund.

Falder Sousstykkerne ikke hurtig nok, skriger han med sin sprukne Stemme, idet han holder Hænderne afværgende op mod Husets Folk:

— Ikke fler! — For Guds Skyld ikke fler! — Gaarden er fuld.

Naar han saa har samlet ind, vikler han Bomuldshuen om Violinens Hals og begynder paa en lystig Melodi.

Haarene springer paa hans Bue. Han lægger Ansigtet i bedrøvede Folder og ser sig om i Gaarden, til han finder en Pind, et Knivskaft eller lignende. Saa spiller han videre med det og trækker sig hilsende, bukkende og bestandig spillende mod Porten, hilst med Jubel af Gaardens Folk.

Han er født i Belgien og kommen af

bedre Folk; men Skæbnen var ham ond. Han var Dirigent for et kommunalt Orkester, der skulde spille i Jardin des plantes, da Præsidenten kom paa Besøg med sine fyrstelige Gæster.

Mens de høje Herskaber nu stod samlede udenfor Abeburet og saa fornemt paa de stakkels forstyrrede Dyr, saa satte han og hans Orkester i med det populære Stykke:

„Où peut — on être mieux qu'au sein de sa famille?“ *)

Han selv siger, det var Dumhed; men Far Gorot mener, det var Ondskab. Det mente Publikum med; de gav sig til at grine og klappe. Saa fik han Løbepas, fordi han altid spillede de Stykker, som var ildest hørt.

I „Guds Hus“ kommer „Marki'en“ nu og da.

Han er den fornemste af alle Stamgæsterne; Far Gorot kan ikke lade være at bukke for ham, og han kalder ham ufortrødent „Hr. Marki“.

Han er ogsaa fin at se til. I lang sort

---

*) *Où peut on o. s. v.* — Hvor kan man have det bedre end i sin Families Skød?

Diplomat af en ældre Aargang, lidt blank i Sømmene, men god nok i Snittet. Høj Hat, som har kendt bedre Dage. Kravat med Brystnaal og temmelig rene Papirsflipper. Overskæg har han, som glinser af Pomade, Skilning midt i Panden og stort, foragteligt Blik, som han sender rundt i Stuen, inden han sætter sig.

Han søger kun i bedre Kvarterer, hvor der er stort Tyende. Han gaar rundt i Gaardene paa den Tid, hvor Tjenerne støver af med deres mægtige Støvkoste foran vidt aabne Herskabsvinduer med Silkegardiner bag. Saa stiller han sig op med den ene Haand bag Frakkeopslaget og den anden paa Ryggen som en Diplomat fra l'ancien régime.

Han begynder paa en fædrelandsk Sang, og da han har en høj og fyldig Stemme, kommer Piger og Tjenere til Vinduerne. Ja selv Guvernanter og deres fornemme Elever tripper op, halvskjulte bag de mønstrede Gardiner.

Naar Butikken er fuld, tager han frem af sin Lomme en Mængde smaa firkantede Papirsposer, skinnende hvide.

I hver af dem putter han en „stor“ Sou, bøjer Posen om og kaster den ind ad det aabentstaaende Vindue, hvor han øjner et Ansigt bag. Aldrig smutter han fejl, han er sikker som en Automat.

Efter denne Almisse, som han giver lig en født Marki, der paa en Højtidsdag kaster Penge ud til sine Hus- og Fæstemænd fra et Vindu i sit gamle Slot, synger han næste Vers. Inden han endnu er naaet Visen til Ende, faar han sine Papirsposer tilbage af de imponerede Tilhørere.

De Herrer Lakajer tager ikke mod Drikkepenge af en Gadesanger; ikke en af dem er saa simpel, at han ikke skulde give lige saa meget, som Marki'en har kastet til ham. Er han rigtig stor og har andre Lakajer under sig, er han Majordomus saagar, kan det hænde, at der kommer stort Sølv tilbage i Posen.

Marki'en samler ind — langsomt og med elegante Bevægelser. Derefter letter han som en Førsteklasses Berider i en Cirkus skødesløs paa den høje, slaar en Pirouette og forsvinder, rank i Nakken og værdig i Gangen.

Marki'en har i et svagt og fugtigt Øjeblik betroet Far Gorot, at han er yngste Søn af en landflygtig polsk Greve; i sin Barndom havde han Huslærer og spiste paa Sølv. Da Marki'en taler Sproget med en egen udsøgt Dialekt og afholder sig fra simple Ord, saa ved Far Gorot ikke, hvad han skal tro.

Marki'en er godgørende mod uheldigt stillede Kolleger og holder Visitkort.

I „Guds Hus“ er „det gode Humør“ en stadig Gæst.

Han gaar rundt i en ærtegul Jakke og Vest, blaa Bukser og skinnende rødt Kunstnerslips ud over alle Bredder. Han bærer en gammel Droskekuskehat, som han har ladet lakere op med rødt.

Saadan ser han ud, naar han er i godt Humør. Da gaar han ikke paa sine Ben som andre Mennesker; han hopper og gør Dansetrin og nynner uafladelig, mens hans Øjne straaler omkap med Glasnaalen i hans Slips. Og naar han synger i Gaardene, er det lutter lystige Viser med Omkvæd, som enhver Karl og Pige kan synge med.

Naar han derimod er ond i Lunet, trækker han i en gammel sort og smudsig Frakke, som han har købt af en Ligbærer. Han har sort Hat og gaar og klynker hen ad Fortovet, mens han slæber Benene efter sig. I Gaardene giver han lutter drøvelige Viser, og der er ingen Omkvæd til at synge med paa.

Han er lidt skæv i Hovedet, og hans Nakke er saa rund som en Melon. Han er lidt til en Side, mener Far Gorot, og peger paa sin egen glinsende Pandeskal, der vist ikke fejler noget videre.

En Gang imellem forsvinder „det gode Humør“ fra Paris' Overflade — ingen ved hvorhen, indtil han en skønne Dag igen staar straalende og nynnende i Far Gorot's Bagstue og slaar sig paa Lommen, saa Sousstykkerne rasler; spørger man ham, hvor han har været, svarer han med et stort Grin:

— En lille Tur paa Landet! — man maa jo se til sine Gaarde!

Jean den eneste, som ogsaa kommer i „Guds Hus“, er „det gode Humørs“ nærmeste Fælle.

I „Guds Hus“ søger „Stumpen“ — den lille korthalsede Nøddeknækker med Underbidet og de store Kindben.

Han lever af at sælge Tandpulver rundt om paa Torvene. Han sætter sit lille Træbord op, krammer sine Æsker ud af Posen, hælder Vand op af en flad Flaske, som han har i sin Inderlomme. Saa raaber han sine Varer ud.

Det er det vidunderlige persiske Pulver, som hans Oldefader har faaet Recepten paa af Shahen af Singapoor til Belønning, fordi han reddede hans kejserlige Højhed fra en Tigers Klo.

Naar der har samlet sig en Flok om hans Bord, saa opfordrer han en ung Fyr til at prøve hans Pulver. Det skal ikke koste ham noget. Ganske gratis skal han faa sine Tænder saa rene og hvide, som Vor Herre har tænkt dem.

Han lader Fyren sætte sig paa Bordet. Saa tager han ham om Panden og viser hans aabne Gab frem for Publikum.

— Mine Damer og Herrer! — Har De nogensinde set en værre Kloak end denne unge Mands Gryde. Om to Minutter skal

den være saa ren og Tænderne saa hvide, at De kan koge Deres Suppe i den.

— Mine Herrer! — Det er ganske ligefrem. Jeg tager en Snip af mit Lommetørklæde (til den unge Mand: De skal ikke være bange, der er ingen der snyder Næsen i det uden jeg) — Jeg væder det med to Fingre i et Glas Vand — saaledes! — saa dypper jeg det i Æsken med Tandpulveret! — saaledes! — og saa fører jeg det forsigtigt ind mod Tænderne — saaledes! — (Han presser Munden op paa den unge Fyr og trykker Lommetørklædet mod hans Tænder) — saa gnider vi først paa langs og saa paa tværs — saaledes! — foran og bagved! —

Han lader Fyren skylle sin Mund og viser derefter hans Tænder frem for Publikum.

Saa sælger han ud af sine Æsker, som indeholder Kridt og Potaske og andre Ting, som han husker fra sin Læretid, da han stod i Farmaciet.

Han blev sat ud, da han en Dag havde givet gal Medicin, og hans Mester maatte betale en stor Erstatning.

I „Guds Hus“ kommer „Fiskeren“.

Det er ham, som er alle Skoledrenges Glæde paa den venstre Seinebred.

Han kører rundt med en Vogn og sælger Brystsukker og Kager og Appelsiner.

Naar Drengene kommer fra Skole og én raaber „der er Fiskeren“, saa løber de alle til og stimler sammen om ham.

Han trækker en Fiskestang frem under sin Vogn, og paa Krogen sætter han en Kage. Saa trænges Drengene om at komme i første Række; thi den, som har købt for en Sou af hans Varer, faar Lov til at være med at bide.

Han hæver Stangen, og lader Maddingen hoppe over Børnenes Hoveder. Den, der er heldig og napper en Bid af Kagen alene med Munden, han kan vælge sig et Stykke ekstra i hans Vogn.

Fiskeren er Moralist. Han har i den anden Haand en tynd Stok; og den, der i Kampens Hede griber til for at hjælpe paa Lykken, faar et Rap over sine Fingre.

— Du har slette Tilbøjeligheder, unge Mand! — siger han. — Man maa respektere Næstens Ejendom. Begærlighed er Roden til alt ondt.

„Fiskeren“ er en forulykket Almuelærer. Han forgreb sig engang i Skolen — ingen ved hvordan. Naar han er drukken, tørrer han sine Øjne med Snippen af sin lange, sorte Halsklud, visker Væden af sit filtrede graa Overskæg, der hænger ham ned over Munden, og sukker dybt over sit Glas.

— Og *jeg* har været Lærer! — sukker han.

Der kommer „Far Fløjte“ med sin Puddel Sofie. Ogsaa han lever af Skolebørnene.

Naar Klokken slaar, og de smaa kommer vrimlende, saa lister han frem med sin Hund. Paa et Hjørne breder han et lille grønt Tæppe ud foran sig, sætter sig paa Hug og fløjter et lille Stykke, mens Sofie gaar paa Bagbenene.

Naar Stykket er endt, springer Hunden ned paa alle fire og gaar rundt i Kredsen, logrer for Drengene og gør kælent op imod dem.

Alle Smaafyrene har knebet et Stykke fra deres Frokost, enten en Kage eller lidt af Deserten, en Appelsin, en Skive Ost eller Pølse. Naar man holder noget frem for

Sofie, staar hun paa Bagbenene, griber det i Flaben og slynger det med et yndefuldt Hovedkast hen i Skødet paa Far Fløjte, som putter det i sin Pose. Saaledes bliver Sofie ved, til der ikke er flere Bidder levnet den Dag.

Men Far Fløjte gaar hjem med sin Pose til Bagstuen i „Guds Hus“, hvor der er næsten tomt paa denne Tid af Dagen.

Der sorterer han sin Høst. Er der noget godt imellem, sælger han det til Far Gorot for Vin og Tobak; men Resten spiser han selv og hans Hund, som sidder paa en Stol ved hans Side og snuser sig ud, hvad den gider have.

II

Affald

I „Guds Hus“ kommer „Spar Es“ og „Klør Knægt“, som Filosoffen har døbt dem. Han har kendt dem i sin Ungdom.

Det er to Brødre, som arbejder sammen. De er Sønner af en Advokat i Auvergne og blev sendt til Paris for at studere. Quartier Latin slog sammen over dem; dets Kvinder gjorde dem til Affald.

„Spar Es“ er den ældste; han studerede Jura, men faldt i Hænderne paa „Brækjernet“ — hende med den skæve Næse, de vanskabte Ører og det forunderlige Humør. Naar hun lo med Munden op til Tindingerne og Panden rynket paa tværs og paa langs, mens hun holdt sig i Siden og vuggede med Overkroppen, saa glemte man hendes Grimhed, saa blev hun smuk. „Spar Es“ er ikke den eneste, som satte Fremtiden til paa hendes gode Humør.

Hun var i lang Tid en af Café d'Harcourts faste Damegæster; men en skønne Dag forsvandt hun. Ingen ved, hvor hun blev af. Maaske har hun ligget i La Morgue, gjort ukendelig af Seinevandet. Maaske sidder hun gemt et Sted i en lille By som en Slagters flittige Kone. Ingen ved det, med mindre maaske „Spar Es“ kan læse det i sine Kort.

Nu er han halvgammel og skaldet som et Æg; kun i Nakken sidder de graa, krøllede Rester af hans smukke sorte Haar. Han har smaa, sløve Øjne, hvis Blik man ikke kan faa fat paa. Maaske har de i Stilhed grædt en Del, saa Udtrykket er visket ud med Aarene. Han er rundrygget; og hans smaa nervøse Hænder skælver, mens han holder Kortene.

Hans Broder „Klør Knægt“ er tre Aar yngre og har holdt sig meget bedre. Han har forsorne Øjne, dem han slaar op og i paa en egen koket Maade, der behager Damerne, og hans Haar hænger i en Lok ned over Panden.

Han studerede Filologi og blev Lærer i Provinsen; men han kunde ikke holde det ud paa Landet. Han længtes bestandig efter

Quartier Latin. Og da han først var rejst tilbage til Paris, saa lod han sig ikke mere lokke bort.

Det var Dansen, som tog ham. Han havde en Valsekraft, som ingen letbenet Kvinde kunde modstaa. Det var i den gamle Tid, da Paris endnu var fuld af Balhuse. Nu har det ikke mere nogen Art. Og naar „Klør Knægt“ en sjælden Gang inkognito møder op paa sine gamle Valpladser, saa sukker han, bliver tung om Hjærtet og gaar stille bort. De gamle Tider er forbi.

„Spar Es“ og „Klør Knægt“ arbejder sammen. Ingen kender deres gamle, hæderlige Familienavn. Det har de været enige om at skjule; men de gør gode Forretninger og ernærer sig rigeligt. Hvem vil saa forlange mere?

De vandrer fra Marked til Marked med deres Bod gennem alle Paris’ Kvarterer. „Spar Es“ er Lederen og „Klør Knægt“ hans hemmelige Hjælper.

„Spar Es“ staar udenfor sin Bod og kalder Folk sammen.

— Mine Damer og Herrer! — jeg er Elev af den berømte Spaamand, som forudsagde

Kejserdømmets Fald og Carnots Mord. Jeg har haft den Ære at spaa alle Europas kronede Hoveder. Mit Ry har bredt sig over hele den civiliserede Verden. Jeg ejer et Hotel i Champs Elysées. Der tager jeg mindst fem Hundrede Francs for en Konsultation, og saa maa man endda indskrive sig i Forvejen. Men da jeg er Menneskeven af Naturen, saa ønsker jeg, at ogsaa de ubemidlede skal nyde godt af min Kunst, min Videnskab, min Erfaring — kort sagt af den guddommelige Spaadomsgave, som Naturen har skænket mig. Da det ikke gaar an at modtage Dem i mit Hotels tæppebelagte Forhal — hvad vilde mine Tjenere sige? — saa kommer jeg til Dem paa denne Markedsplads. Jeg skammer mig ikke derover, thi jeg er en Mand, som opfylder min Menneskepligt!

Har De Sorg, skal De giftes, skal De arve, har man bestjaalet Dem, saa kom til mig — Unge og Gamle — Fattige og Rige — jeg løser alle Gaader!

Mine Damer og Herrer! Vær saa god at træde nærmere!

Naar der staar fuldt omkring hans Bord,

lægger han Kortene op. Hver den, der trækker et, bøder sine to Sous.

Saa begynder han med en af Gangen. Hans smaa sløve Øjne farer hemmelig over Kundernes Ansigt og gætter sig til meget. Naar han ser, at en Tilhører forbavset nikker ja til de Sandheder, Spaamanden læser af Kortene, saa standser „Spar Es" et Øjeblik, ser op paa ham og siger:

— I Sandhed, min Herre, der ligger store, mærkelige Ting omkring Dem. De ser, hvor meget jeg allerede har sagt Dem. Gerne vil jeg tyde hele Deres underlige Skæbnes Krogveje, men her i Tummelen lader det sig ikke gøre. Mine Nerver, ødelagte af den frygtelige Evne, som Gud og Naturen har betroet mig, taaler det ikke. Se, hvor mine stakkels Hænder ryster! Hvorfor skal jeg dø en tidlig Død? For at løfte Fremtidens Slør for Dem, mine Herrer og Damer, som jeg ikke engang har den Fornøjelse at kende nærmere. Er det ret og billigt, spørger jeg? — sandelig, det er det ikke! Men alligevel — Deres sjældne Skæbne, som jeg skimter den gennem Kortene, interesserer mig. For tre Francs, ja, for den usle Sum

af tre Francs vil jeg gøre det, men ikke her. Forstaar De, bedste Herre, ikke her i Vrimlen; De maa ikke bede mig derom!

Han strækker Hænderne bedende og afværgende ud imod Kunden, som endnu ikke har aabnet sin Mund. Saa ser han sig om.

— Der ovre i Kaféen paa Hjørnet — gaa der over og bestil Dem en Cognak, saa skal jeg komme til Dem, naar jeg er færdig med de øvrige Herskaber.

Og mangen skikkelig Mand fra Landet kan ikke modstaa sin Skæbnes Tilllokkelse. Fuld af Forventning trasker han over til Kaféen paa Hjørnet og sætter sig ved et af Smaabordene.

Der sidder allerede en og venter. Det er en Fyr af sat Alder med en tillidsvækkende·Hat paa Hovedet og en Bomuldsparaply i Haanden. Han ser solid ud i Ansigtet; der er ingen Narrestreger ved ham. Det er „Klør Knægt".

Han giver sig i Snak med Landmanden og fortæller ham, at han sidder her og venter for at komme til. Han er fra Auvergne, og Dialekten passer. Han skal giftes, og nu har nogen raadet ham til at forhøre hos Spaamanden om sin Kæreste og hendes Tro-

skab, og hvorledes det vil gaa i Fremtiden, hvis de kommer sammen.

Naar han saadan har siddet og krammet sit Hjærte og sin Fortid ud paa en behagelig stilfærdig og tillidsfuld Maade, saa begynder ogsaa Landmanden at løse op for det, som trykker ham. Den ene Fortrolighed er den anden værd.

Om han nu tror, at Spaamanden kan sige ham det og det?

„Klør Knægt" ved det ikke; men han ved, at aldrig har nogen saadan kunnet give Besked til ham. Hvert eneste Ord, han sagde ham nys om hans Fortid, det stemmede paa en Prik.

Saaledes sidder de og snakker, indtil den lille rundryggede med de sløve Øjne og de rystende Hænder kommer luntende over imod Kaféen. Han sætter sig ved et Bord for sig, lægger Ansigtet i sine Hænder, som om han bad eller samlede sig til en stor Anstrængelse. Saa hæver han Hovedet og siger:

— Den første!

„Klør Knægt" rejser sig stilfærdigt og siger:

— Det er mig!

Han lister hen til Spaamandens Bord, lægger sine klingrende tre Francs paa Pladen og sætter sig foran ham med Ryggen til Landmanden; og medens „Spar Es“ nu lægger Kortene op, bøjer sig over dem og ser ud, som betroede han i Hemmelighed den anden alt, hvad han vil vide, saa fortæller „Klør Knægt“ ham, hvad den skikkelige Landmand lige har sagt om sig selv.

Endelig rejser han sig, hilser dybt paa Spaamanden, som skødesløst slaar ud med Haanden, og bestiller sig en Cognak.

Da „Klør Knægt“ kommer tilbage til sit Bord for at drikke sit Glas ud, inden han gaar, ser han paa Landmanden med store, højtidelige Øjne.

— Gud Fader bevares, det er en Troldmand! — hvisker han og slaar et Kors for sig, inden han gaar.

— Den næste! — siger Spaamanden, der atter har Ansigtet begravet i sine Hænder.

Den skikkelige Landmand rejser sig som til Kirkegang, gaar hen og sætter sig forsigtigt paa Kanten af Stolen og bøder sine tre Francs.

Naar Skæbnen er læst, er han som himmelfalden; for alt var, som Spaamanden har kunnet se det; og han erlægger med Glæde det lille Ekstrabeløb til Cognacen, som „Spar Es“ lejlighedsvis bemærker, at han har været nødt til at bestille for at bringe sine Nerver i Orden, inden han tog ham under Behandling.

Der er en endnu, som har sin Gang hos Far Gorot.

Det er „Filosoffen“. Han har ingen saadan kunstnerisk Virksomhed som de øvrige Stamgæster. Han lever af sin Aands Kraft og af sit besynderlige Udseende alene.

Han er middelhøj med smalle skraa Skuldre klinet ind i en gammel, kaffebrun Kavaj, som er en Mellemting mellem en Toga og et Kuskeslag. Den er heftet sammen over Brystet med et gammelt Beltespænde.

Han har en mangeaarig, blød Hat over sin tætte Haarmanke, der aldrig bliver redt, og hænger ham ned over Ørerne, helt ned til Skuldrene, hvor Haaret krøller sig i Spidserne. Det er, som havde al Quartier Latins Støv samlet sig i dette Haar. Naar

han engang imellem i Beaandelse slaar med Hovedet, støver det som af en af de store Fjerkoste. Han har en høj, smal Pande og nogle underlige, blege Øjne, hvis Udtryk aldrig veksler. Man ved ikke, om det er Visdom eller Sult, de er blege af.

Hans Ansigt er meget magert; og hans mørke Skæg ser ud, som var det daarligt sat paa af en Parykmager.

Hans Fødder vender saa stærkt indad, at de slaar imod hinanden, mens han gaar, og det ser ud, som var de begge vanskabte.

Fra Morgen til Aften stryger han op og ned ad Saint Michel Boulevarden i nøjagtig samme uforstyrrelig klaprende Pasgang. Hans Øjne ser lige ud, som var hans Aand langt borte. Paa hans højre Skulder sidder en graastribet Kattekilling klamret til Kavajen med Kroppen ind til hans Haarbusk og med Hovedet dækket af Hattens store Skygge.

Alle Studenter kender ham; de fleste hilser ham. Han standser ingen paa sin Vej; men enhver kan standse ham, følges med ham ned ad Gaden og nyde godt af hans Visdom.

Han kalder sig selv „Filosoffen“; thi der

findes ikke det Livsspørgsmaal, som han ikke ved Svar paa, ikke det Problem, som han ikke har et Visdoms Ord at give igen paa.

Han hører til de evige Studenter, som Quartier Latin har flere af. Han har gjort det til et Levebrød; thi naar nogen har nydt godt af hans Visdom og belaver sig paa at gaa fra ham, saa nævner han en Ting, som han i Øjeblikket trænger til.

— Jeg har Brug for seks Sous til Tobak! — og Studenten er stolt af at give ham det.

Filosoffen putter Pengene i sin Kavajs Inderlomme og gaar videre uden et Blik og uden Tak.

Det mærkelige ved ham er, at hvad han siger, det er sandt. Ofte har en Student paa Frastand staaet stille og set efter, hvor han gik hen. Nævnte han Tobak, saa' han ham gaa ind i Bureauet. Var det Brød, han sagde, saa gik han til Bageren.

Han siger det kun en Gang. Om det hænder, at en Student, som selv er fattig, gør sig uforstaaende eller døv og lusker stille af, saa gentager han ikke sit Krav, ser ikke udfordrende eller foragteligt paa ham, gaar

blot videre ad sin vante Bane, uforstyrrelig, uransagelig som en Planet.

Det var forsmaaet Kærlighed til en høj, fuldbarmet Grisette af Café d'Harcourts Kundekreds, som slog ham. Hun fik Latterkrampe den første Gang, han talte til hende om Kærlighed; saa blev han Filosof.

Sin Middag spiser han om Aftenen Kl. syv præcis hos Far Gorot.

III

Guden »Jeg«

Et nyt Lys var tændt i det dunkle.

En lille sorgfuld Spire lagdes i det bløde Muld. Sorgfuld af bristede Haab, af ubarmhjærtig Død, af denne Verdens Nød og Elendighed, som avler Had og Forbandelse.

Den lagdes i en Muld, som var varm af et bankende Hjærte, som næredes af en stille Strøm fra evige Kilder. Den Spire lagdes af en, der hadede Livet, og den næredes af en, der elskede det.

Spiren voksede i det skjulte. Den tog Næring til sig og skiftede Form bestandig, blev en ny og dog evig den samme.

De stille, dunkle Strømme bar Bud om en Verden, den ikke kendte. De nærede den med det Livets Vand, der rinder gennem alle Jordens Aarer — det Livets Vand, der faar Bladet til at aabne sig og lukkes, der

bringer Fuglen til at tale og Menneskenes Hjærte til at elske.

Som den voksede der i det stille, varme dunkle — selv et lille Hjærte i det store, anede den ikke, hvilke Drømme der bølgede omkring og over den. Den vidste ikke, hvad der boede i den, og hvor den voksede hen; thi den kunde ikke vide det. Den var intet Menneske — endnu ikke; og dog et Verdensmidtpunkt — en Gud —

Guden „Jeg".

Sonja og Hektor var nu gifte. I Saint Etienne-du-Mont Kirken, hvis Taarn de kan se fra deres Vindu, lod de sig vi.

Sonja Mirr var meget alene. Hun vandrede rundt i den store By, mens Hektor tjente Penge.

Helst gik hun i de fattigste Gader; thi hun var nysgerrig mod Livets Nød for den Kærlighed, hun havde til Menneskene, og den Trang, hun havde til at hjælpe dem.

Hun satte sig ofte paa et Trappetrin i en ussel Gade og snakkede med de stakkels Kvinder, som sad der med Børn ved Brystet, blege og storøjede af at pine den sidste

Draabe Mælk ud til et Barn med hovne Led og tykt blegt Hoved, der hang saa tungt og halvdødt over Armen.

Ingen fortrædigede hende.

Selvlyset i hendes rolige, graa Øjne, der nu straalede fra to bankende Pulse, den lille i den store, stillede hende saa nær ved alle fattige og lidende, at de i hende saa en Fælle, en af deres egne, hvem man ikke gør ondt, men betror sig til.

Hun havde det ved sig, at enhver, som en Gang havde talt med hende, var det end kun faa Ord, søgte tilbage til hende. De vidste ikke af det selv, og hun anede det ikke; men deres Skridt førte den Vej tilbage.

Naar hun talte med Folk, selv dem, hun ikke kendte, saa havde hun det ved sig, at de aabnede deres Hjærte for hende. Mange spurgte bag efter sig selv med Forbavselse: hvad gik der af mig? — sad jeg ikke der og fortalte dette fremmede Menneske, som næppe nok forstaar vort Sprog, hele mit Liv, ja det endogsaa, som jeg nødigt tilstaar for mig selv.

Det var hendes Øjne — det forbavsede Selvlys i dem — Kilden i dem. Aldrig var

der nogen Doms Skygge i de Øjne. Et eneste stort og fuldt Godhedens Lys var der i dem. Det var, som drog de Ordene fra Hjærtet op paa Læben hos den, der sad foran deres Lys, som tog de Ordene op i sig og bar al Nød og Kulde paa en varm, dirrende Bølge imod Hjælp og Frelse.

Der var det ved disse Øjne, at deres Lys straalede, som havde de trods deres Ungdom set alt. Man søgte ikke at skjule sig for dem; og skønt de var saa gode, tænkte man ikke paa at skamme sig for dem. Selv den mest besmittede Sjæl i „Guds Hus“ slog ikke sit Blik ned for dem, men stirrede uforsagt lige ind i deres Lys.

Naar de vidste, at Hektor ikke var hjemme — thi ham skammede de sig for — gjorde Far Gorots Gæster, den ene og den anden, sig Ærende op til Kvisten og bankede paa.

Det mærkelige var, at naar de sad der i Vinterskumringen ved Kaminen, med Hovedet dukkende mellem Skuldrene og Hænderne foran sig mellem Knæene og lod Skæret fra Ilden spille over deres hærgede Ansigter, saa troede alle og enhver, at han var den eneste, som havde fundet paa at skubbe

Nøden og Elendigheden fra sit eget saarede og skyldbetyngede Hjærte ind i hendes.

De listede sig ad den smalle, klæbrige, halvmørke Trappe, for at ingen af de andre skulde se dem og faa den samme Idé; thi de undte ikke hverandre at nyde godt af Varmen i hendes Blik.

Naar Natten var kommen, og Ilden i Kaminen lyste svagt under Asken, som skulde holde den i Live til den næste kolde Morgen — naar Sonja laa i Hektors Arm med Hovedet imod hans haarde Bryst, saa græd hun ofte over, hvad hun havde hørt. Hun græd, fordi hun ikke vidste, hvorledes hun skulde hjælpe. Og de stille Strømme svulmede i hellig Smerte; og den sorgfulde Spire næredes deraf i det dunkle.

Saaledes gik Vinteren.

En Aften i Slutningen af Marts er der fuldt i Bagstuen i „Guds Hus“.

Det har regnet hele Dagen, en kold, ustadig, forbitret Regn paa Foraarets Tærskel.

Far Gorots Gæster har listet sig rystende

og forkomne, med Hænderne dybt i Lommerne og Ryggen skudt op for Kulden, fra Dør til Dør langs Fortovet.

Ingen Forretning har der været noget Steds. Af dem, som sidder der med Albuerne paa Smaabordene og damper Væden ud af deres Klæder, er det kun de færreste, som har Penge til Fortæring.

Nogle faar en varm Grog eller en Suppe paa Streg af Far Gorots Naade; men der er ogsaa dem, som ikke er Stregen værd; de er glade til, at de faar Lov at nyde Varmen fra den ny Calorifère, som er skudt ind i Kaminen. Det er første Vinter, den er her, og den betegner et stort Fremskridt i „Guds Hus“.

„Nathuen“ spiller Seksogtreds med „det gode Humør“, som i Dag har sin Ligbærerfrakke paa. Den er gennemvaad; og Staklen ryster paa Hænderne af den Kulde, som Dampen, der staar synlig omkring ham, frembringer i hans Indre.

Marki'en sidder ved et Bord for sig selv og fortærer en Ragout til otte Sous.

„Spar Es“ smaasover op ad Kaminen. Hovedet falder ned paa hans Bryst. Han

hiver det op og aabner halvt de sløve Øjne; saa falder det ned igen.

„Klør Knægt“, hans Broder, har taget sine Støvler af og listet Fødderne op imod Ovnen for at tørre Strømperne.

Der ligger en tung Taage af Tobaksrøg og vaade Klæder under det lave Loft. Og Luften er tyk og kvælende af de mange dampende Menneskers Aande og Sved og Uddunstninger i det lille Rum.

Far Gorot gaar fra og til Gæstestuen og lader Døren staa paa Klem for at have et Øje med Gæsterne.

Han er sur og fortrædelig over alle disse Fattigrygge, som hænger over Stolene og halvsover og stjæler Varme uden at fortære noget.

Han gaar og smaagrynter med sin hængende Underlæbe og taler ikke til nogen uden Marki'en, som altid er ved Mønt, fordi han lever ordentlig og ikke drikker mere end til Maade.

Som de sidder der og døser, knirker Gadedøren, og en ny Gæst kommer ind i den forreste Stue.

Far Gorot ser op fra sin Disk. Han kender ham ikke og undrer sig derover; thi det er sjældent at se et nyt Ansigt her.

Den Fremmede gaar over Gulvet efter Stemmerne, han hører inde fra Bagstuen, aabner Døren som staar paa Klem, og gaar derind.

Alle ser op.

— Godaften, Gamle! — siger Jean den eneste, som sidder ved Døren, og rækker Haanden op imod ham.

Det er Wekki Sidd. Hans hvide Haar hænger i lange vaade Tjavser ned over hans Kinder. Fra hans bløde Hats Skygge driver Vandet ad hans Frakke, som er tung af Væde og slasker om hans gamle, bøjede Krop. Hvor han staar paa Gulvet, ligger der straks en Sø fra hans Bukser og fra den tunge Pose. Hans venstre Skulder hænger helt ned. Aldrig er den sunket saa dybt for sin Byrde.

Han staar saa underlig og vakler midt paa Gulvet. Hans ene Haand krymper sig over Begklatten, medens han med den anden støtter sig til sin Stok.

Hans smaa, rindende Øjne stirrer saa

underlig angstfulde og forvildede ud i Stuen, som saa de ikke paa nogen Ting, men dog bestandig søgte efter noget.

Næsen hænger ned over den rimpede Mund, der bevæger sig uafladelig, som om han bad.

De fleste af dem kender ham fra Gaden, ligesom han ogsaa kender dem. Men han besvarer ikke deres Nik og ser ikke Jeans fremstrakte Haand.

Han bliver staaende der, lille, uanselig og skæv, og vakler paa sine gamle Ben, det hele og det halte; han ænser ingenting udenfor sig selv; og dog er det tydeligt at se, at han er i saa stærk Bevægelse, at han næppe kan klare for sig.

— Er du drukken, Far Sidd? — spørger Jean forbavset og ser paa ham. Han har kendt den gamle i en halv Snes Aar, men aldrig har han set det Særsyn, at Wekki Sidd var drukken.

— Drukken? — stammer den gamle og søger at faa Hold paa sine Ben og sit Blik. — Nej — nej, det er bare — forstaar du — det er kun —

— Hvad vil du her? — spørger „det

gode Humør“ uvilligt. Han kan ikke lide, at nogen ny kommer ind i „Guds Hus“; han synes ikke, der er Plads til flere.

Wekki Sidd ser op og kløer sit Ankelsaar med venstre Ben.

— Jeg søger nogen! — siger han tøvende og begynder at se sig om i Stuen, som han bedst kan.

— Gu' er han drukken! — siger „Nathuen“ og giver Kort paany.

Der lyder et Skrig ud i Verden — et eneste, langt, skærende Kvindeskrig.

Wekki Sidd maa gribe for sig for ikke at falde om.

— Herre Jesus! — stønner han, og Øjnene staar stive i hans Hoved.

Jean den eneste springer op.

— Hvad var det? — spørger han.

Nathuen spiller sit Kort ud og siger:

— Det var en Kvinde!

I det samme slaar en Tanke ned hos dem alle.

Far Gorot viser sig i Døren med hængende Underlæbe og lyttende Øjne.

— Nu gaar det løs deroppe! — siger han stille.

Der er ikke en af dem, som ikke tier i ængstelig Spænding — ikke en, hvis sløve Tanke ikke i pludseligt Klarsyn søger mod Kvisten over hans Hoved. Thi der er ikke en af dem alle, som ikke mister en Ven, om de mister hende der oppe. For nogen af dem er det den eneste, han har kendt i mange Aar.

IV

Livets Bjerg

Reven løs fra de stille, nærende Strømme træder en ny Sjæl over Tærskelen.

To store Øjne stirrer ind i Livet for første Gang.

Foran dem taarner Bjerget sig højt og truende. Stien, som skal trædes, slynger sig mellem godt og ondt, mellem stort og smaat, mellem gammelt og nyt.

Der staar et Menneske i lange, hvide Klæder. Han staar alene mellem blodbestænkte Hænder. Et dryppende Sværd sænkes i en haaret Haand efter ond Daad.

Se! — Han bøjer sig mod Jorden, den hvidklædte. Han famler med Hænderne og finder Hovedet, som skiltes fra hans Hals; han løfter det op ved Haaret og staar med det i sine hvide Hænder, mens Blodet pib-

ler som smaa Vandspring frem af de overskaarne Aarer i hans Hals.

Laagene drager sig over de brustne Øjne, hvis Blik endnu binder Sjælen. Og Munden aabner sig til en Bøn, som ikke faar Lyd.

Det dryppende Sværd klirrer ud af den haarede Haand; og den rødklædte Krop giver sig til at ryste. Men for Menneskene, som staar der borte, Mænd og Kvinder og Børn, dreven sammen som Faar i Uvejr, aabnes Himlen. De ser ind i det evige et Øjeblik. De begynder at tale og bede og synge. Og nogle kaster sig plat til Jorden for det Under, som er sket.

Se! En Kilde springer frem, der hvor Hovedet hvilede.

En Mand med store brændende sorte Øjne sidder bøjet i en Klippehule. Der er koldt og mørkt og fugtigt. Han tør ikke gaa ud, thi Pinsler og Død lurer paa ham i det fri. Han sidder der og grubler mod det evige. Hans Sjæl stiger op og ned og søger Vej, at han kan føre dem alle op imod det, som er altings evige Hjem hinsides Forkrænkeligheden.

Han er fattig og udtæret, men han føler ikke sin Nøds Saar. Han mærker kun Flammen, som brænder i hans Indre.

Nat og Dag lever han i Hulen. Brødre kommer til ham i Mørket og sætter Mad og Drikke for hans Hules Aabning. De tør ikke tale til ham. De ved, at han kommer, naar han kan og skal, og de venter.

Se — en Dag, da Solen stiger over det hellige Bjerg, kryber han af Hulen.

Han maa bukke sig i Indgangen. Det er den snævre Vej.

Langsomt, med de sidste Kræfter spændte, stiger han ad Trinene i Klippen; han hager sig til Græsset, som sparsomt dækker over Kalken.

Nu staar han paa Toppen foran den gamle Kirkes Taarn. Han staar med Klosterhaven bag sig.

Og Brødrene stimler sammen om ham, og han forkynder det nye Bud, som kom til ham i hans Hule. Med høj Røst raaber han ud over Verden, at han har fundet Vejen, som fører op til Hjemmet.

Han samler Brødrene om sig og kræver

deres Løfte, at de vil vandre Vejen, og lover selv at føre an.

Solen brænder paa hans høje Pande, men han ænser det ikke; thi den evige Sjæl er over ham, og han taler ud af den. Han spørger ikke om Menneskers Kaar og Menneskers Lykke og Ret. Ingen Lykke, ingen Ret uden hist oppe, hvor Vejen fører hen, skal end hellige Løfter brydes og Skæbner ødes for at naa frem.

Kvinder i graa Kapper færdes op og ned ad Bjergets Side. De vandrer ved Aften i Havens tætte Gange.

De har Kors paa deres Kapper, i deres Tale og i deres Hænders Gerning; men i deres Hjærte er der Lyst og Forfængelighed.

De ler og hvisker sammen over besmittede Tanker. De driver lyssky Gerninger indbyrdes. Og Mænd kommer til dem ved Nat og løser deres Bælte.

Klokken ringer til Ave ved Morgen, ved Middag og ved Aften. Den hører og ser deres Færd og ringer det ind i det evige, at de svigtede deres Løfter, at de krænkede

de hellige Kar, at de boler med Forkrænkeligheden.

Ryttere, kongelige Ryttere med Sølvmor over Skabrakkerne og Fjertoppe over Pandelokkerne sprænger over Bjergets Side — op ad de grønne Stier, hvor Kilderne siver ned til de smaa Huse.

Fler og fler kommer til fra Sletten bag den store Bys Volde.

Se — nu klæder de Bjergets Top under den skinnende Sol.

Den forreste af dem, af Kongeæt, rider frem og hører deres Hyldingsraab, mens han skygger for de kloge Øjne og ser ned over den stolte By, som han vil vinde.

Hans Hjærte smiler mod det evige over det, som skiller ham fra hans Maal — den ringe Ting — det Paafund af Mennesketanker — en Messe.

Han bøjer sit Hoved, lægger Haanden paa sit Hjærte og køber Maalet for en Messe.

Det skumpler og rumler op ad Bjærgets Side, saa der staar Genlyd fra de kalkede Grave under Grønsværet.

Grove, arbejdsvante Hænder griber fat i Hjulene og stemmer Skuldrene imod, at de ikke skal rulle tilbage.

Skridt for Skridt vinder de op.

Der er Had og Fortvivlelse i deres Øjne, mens de drejer de store Hjul, som bærer Rørene, der skal synge Fordærvelse ud over deres By, deres Hjem, deres Brødre.

I Menneskehedens Navn — i Rettens Navn vil de dræbe med Ild og med Sværd. Der ligger Mad og Drikke, Guld og Sølv, mageligt Liv og al Livets Lyst gemt bort for dem dernede. I Aarhundreder blev der ranet fra dem og gemt bort. Nu vil de tage det med Vold.

Saa — nu er de oppe, de sorte, gabende Jernrør. De grove Hænder tænder Lunten; og det drøner ud over Byen, mens Ildglimt farer frem og kvæles i Røg. Deres Latter runger sammen og stiger mod det evige, hvor de alle hører hjemme.

Den gamle Kirke aabner sukkende sin Dør for en Skare forvildede Mennesker.

Med Skraal og Latter trænger de ind. De øder og træder ned paa deres Vej over

Kirkens Fliser. En slaar til Prædikestolen med sin Økse, saa en hellig Apostel splintres.

Da de naar til Alteret, bryder de Sanctuariet op. En røver den ældgamle Kalk, hæver den i sin Haand over de andres Hoveder og raaber bespottende Ord.

Se — en Kvinde, som er ung og fristende i sin Skønhed, klæder sig nøgen; og da hun først er begyndt, river Mændene omkring hende med utaalmodige Hænder Stykke for Stykke fra hendes Nøgenhed, indtil hun staar der rank og stolt, med Brystet fremskudt i Trods mod det hellige Sted.

Hun ler af sin kaade Mund og af sine vilde Øjne, mens hun stirrer derop.

En raaber: „Leve Fornuften!“ og kaster sig ned for hendes Fødder, som han har lært i sin Barndom at knæle for Madonna; de kaster sig alle ned for hendes Fødder. Nogle kryber til og lister sig til at kysse hendes nøgne Læg.

Haaret løser hun med et eneste Tag af sin runde Arm, og nu ryster hun de brune Lokker ud over sine Skuldre.

Saa nøgen som Menneskenes første Moder staar hun der paa det hellige Sted, lig en fræk Gudinde.

Mange Hænder griber hende, løfter hende op og bærer hende under Latter og bespottende Ord op paa Alterbordet, hvor de sætter hende.

Saa knæler de alle ned og synger en hellig Sang til Fornuftens Ære.

Foran Møllen, den gamle Mølle, staar Kanon ved Kanon i Række.

En General vender sig mod Soldaterne og raaber, at Kanonerne skal tie.

Men Mølleren har faaet tre af sine Brødre dræbt. Nu staar han der foran Kanonen med den brændende Lunte i sin Haand. Han har sin Søn, halvt en Dreng, ved sin Side.

Med sammenbidt Mund tænker han paa Hævn og Død. For de tre Brødre skal der bødes. Han retter Kanonen og tænder. Skud paa Skud luer ud mod de Folk, som stormer frem hist nede mellem Husene. Alene staar han tilbage; Kammeraterne er vegne paa Generalens Bud.

Som han staar der med sammenbidte Læber og Blod i Munden, naar de endelig op, de fremmede Mænd med deres Pelshuer og lange Skøder.

De slutter Kreds om Møllen for at gribe dem, som endnu ikke har naaet at flygte.

En Officer træder frem og forlanger, at den som stod for den sidste Kanon, der dræbte saa godt og sikkert, skal melde sig, eller han vil lade hele Banden skyde.

Da træder Mølleren frem med sine sammenbidte Læber. De tror, han melder sig.

Men se — i et Nu har han revet Pistolen frem fra dens Skjul. Han hæver Armen, sigter, og Officeren falder til Jorden næsegrus paa sit Ansigt — uden Ord, med Blodet strømmende fra sin Tinding.

De styrter sig over Mølleren, de fremmede, med vilde Skrig. De vil ikke skyde ham, det er for let en Død. De hugger ham med deres Sabler, til hans Krop er en eneste blodig Bylt. Og medens en, der er større og stærkere end de andre, nagler hans unge Søn fast til Møllens Trædør med sin Lanse, deler Kammeraterne den blodige Bylt i fire lige store Stykker og binder dem fast, et til

hver af de Møllevinger, under hvilke han saa Lyset engang, under hvilke han tjente Brødet til sig og sine.

La Galette Møllen sukker dybt i sine Fuger, mens Vinden driver dens Vinger med den blodige Byrde rundt i Luften.

Ved Nat lister en enlig Kvinde sig langs Havens Gærde. Hun ser sig om og lytter gennem Mørket. Saa lister hun sig op paa Møllens Omløbsgang, løsner de blodige Stykker, stopper dem under Taarer i en Melsæk og bærer dem bort paa sin Ryg til en fattig Grav, skjult ved Bjergets Fod.

Alt det Blod, som er flydt over det hellige Bjerg, siver gennem Grønsværet ned i de kalkede Grave, hvoraf Sten er hugget i Aarhundreder til den store Bys Huse.

Det siver ned i Kilderne, som springer paa Bjergets grønne Side over Kalken og helliger deres friske Vand.

Men af Blodet vokser Blomster frem under Græsset. Grønne, hvide, blaa og røde. Om Søndagene kommer Folk fra Byen vandrende op ad Bjergets Side, lejrer sig i

Græsset, plukker af Blomsterne og drikker af dets Kilder.

De gaar til Møllen og svinger sig i Dans i den gamle Have. Møllerfolkene staar hos og smiler og sælger Mad og Drikke til de glade, og danser selv ved Nat blandt de lystige.

Men under Grønsværet sukker og hvisker det i de kalkede Grave, hvor Dyr, der ikke taaler Lyset, og Mennesker, der ikke taaler Dagen, skjuler sig og deler Lejet med det Brodersind, som hersker mellem Røvere.

Det er Mennesker, som brød Menneskers Lov. Det er Flygtninge, der har villet Hævn og Magt, men blev mandet over. Det er Grublere, for hvem Livet er Døden og Døden Livet. De, som næres af en evig Aande.

Op ad Bjergets Side vokser unge nydelige Træer i den klare Sol.

Deres Rødder drikker af de smaa Kilder under Grønsværet; og deres Blade grønnes af det fri Hvælv over deres Hoveder. Fuglene synger i deres Grene med en egen munter Stemme, som er det Leg og Lystighed det hele, hvad dette Bjerg har set leve.

De unge Mænd og Kvinder, som strækker sig i Græsset under Fuglenes Sang, de synes her er godt at være.

De bygger sig Rede her som Fuglene, lever som de i Luften og kvidrer ned over den store By deres muntre Sange om Elskov og Dans. Selv Døden er en lystig Svend i deres Øjne. De avler Børn og tænker ikke paa den Dag imorgen, og ikke paa det Liv, som ligger bag.

Det evige Ansigt lyser over Bjerget — det har set dets Nød igennem Tiderne; det har hørt de dræbtes Jammer, set det røde varme Blod ryge raabende mod Himlen.

Det har hørt dets Kilders Rislen og Fuglenes lykkelige Kvidren. Det har lyttet til de muntre Sange, som unge glade Struber sendte op.

Det har hørt de ængstelige Bønner, baade de lydelige og de tavse, set al Godheds offerberedte Kilde væde Bjergets Side, mens onde Hjærters Aandedræt som en sur og giftig Taage lagde sig om den gamle Kirke. Det har set Menneskers fortvivlede Kamp

og Broderdrab i Menneskerettighedernes røvede Navn.

Smil har vekslet med Taare i det evige Ansigt. Mange bævende Pulse har banket ind i det store Hjærte og raabt om Fred og Naade.

Og se — en Hvælving, høj og vid, rundede sig over Bjerget, bygget op af de Tusende brændende Hjærters himmelstigende Bøn.

Der troner den over Byen — den store, hvide Kuppel mellem sine Barnekupler — den som sitrer af Slaget i det evige Hjærte.

Og i den tavse Nat — mens Tusende Stjerner glimter over den store hvide Kuppel — lyder en stille Graad.

To store Øjne stirrer ind i Verden for første Gang. Livets Bjerg taarner sig højt og truende for deres Blik.

Og det lille Hjærte, som er revet fra det store, skriger sin Rædsel over Synet ud imod den Verden, hvis Tærskel det nye Jeg er skreden over.

V

Foraar

Drengen, som Sonja fødte, fik Navnet Sonio.

Det var Hektor, som vilde, at han skulde kaldes op efter sin Moders russiske Navn.

I Saint Etienne-du-Mont's gamle Kirke med det dunkle Lys fra høje, malede Korruder blev han døbt sammen med flere andre Børn fra Paris's Bjerg. Byens Skytshelgeninde — hun, der en Gang blev kaldet af Gud fra den Faareflok, hun vogtede, for at tale manende og flammende Ord til Borgerne, da de vilde Hunner stod for Byens Mure — den hellige Geneviève — saa det fra sit Kapel, hvor mange, smaa Lys, som fattige Kvinder havde tændt i deres Bøns Ærende, brændte over hendes pragtfulde Kiste.

Wekki Sidd kom igen en Dag til Guds Hus og spurgte efter Hektor Mirr.

Far Gorot viste ham op til den Kvist, hvorfra den gamle havde hørt Kvindeskriget en vaad Aften i Marts.

Wekki Sidd hinkede op ad den snævre Trappe med de mange slidte Trin. Han famlede sig frem i Halvmørket deroppe; saa fandt han en Dør og bankede paa.

— Kom ind! — lød Hektors Stemme.

Den gamle trak Vejret dybt, tog Mod til sig og gik ind.

Der saa han først sit eget Ansigt med de grønne Skygger stirre sig imøde fra Væggen overfor Døren. Saa saa han et Menneske — et Barn var det — sidde stift i en underlig spraglet Dragt henne i Hjørnet. Det var Dukken. Ved Sengen sad Hektor med sit kantede Hoved bøjet over et Papir, hvorpaa han tegnede. Han saa op og nikkede, da den gamle viste sig i Døren.

Wekki Sidd bukkede sig tre Gange mod den store Seng. Saa rakte Hektor Haanden ud til ham og tyssede.

— Hun sover! — hviskede han.

Wekki Sidd listede sig hen til Kaminen; der lagde han sin gamle, bløde Hat paa Pladen, bøjede sig frem over Stoleryggen

og stirrede med sine rindende Øjne paa dem, som laa i Sengen.

Sonja sov med aaben Mund og det rødgyldne Haar i Bølger ned over Kinderne.

Hendes Øjestene bevægede sig under de lukkede Laag, hvori der endnu sad Smerte.

Ved Siden af hendes store Ansigt, med Munden ind mod hendes hvide Hals, laa et ganske lille Ansigt med to smaa Hænder knugede sammen under Hagen.

Hektor lod sig ikke forstyrre; han sad og tegnede Moderen og Barnet med Ryggen til den gamle. Han saa ikke Wekki Sidds Ansigt. Han saa ikke Trækningen om hans rimpede Mund og det forunderlige Solglimtsmil i hans gamle Øjne.

Længe stod Wekki Sidd og stirrede paa det lille sovende Ansigt med de knugede Hænder under Hagen.

Saa kunde han ikke længer. Han hinkede sig frem foran Hektors Stol, greb fat i Sengestolpen, lagde sig ned paa Knæ foran Hovedpuden og tog med sine smudsige, krogede Fingre en Snip af Sengetæppet, som var varmt af den lille Krop, og førte den forsigtig mod sine Læber.

Han mumlede noget, som Hektor, der stirrede forbavset op fra sin Tegning, ikke kunde forstaa.

Det lød, som om han bad en Bøn.

Inden Hektor havde sagt noget til ham, rejste den gamle sig atter op; men idet han vilde vende sig bort efter endnu et Blik, slog Sonja de store, graa Øjne op og stirrede lige ind i hans, endnu bunden til sin Drøm.

Den gamle nikkede til Hektor og skyndte sig ud af Stuen.

— Hvem var det? — spurgte Sonja forbavset og strøg sig over Panden.

— Det var Wekki Sidd! — sagde Hektor og undrede sig over den gamles sidste Blik.

Aldrig havde han troet, der kunde rummes saa meget Liv i de Øjne.

Foraaret gryede over Paris's Tage.

Solen skinnede hvidt over Bjerget og tørrede al Martsvæden ud af Kirketaarnets Fuger.

Naar Sonja sad foran det aabne Vindu med Drengen ved sit Bryst, kunde hun se ud over Tagene helt ned til Jardin des plantes' mørke Træer.

Belvederehøjen med sin Pavillon hævede sig over alt det andet, og Libanon Cederens brede Krone strakte sine mørke Grenes Favn ud over de bladløse Ungtræer og Buske.

Hun tænkte ikke paa den Forbandelse, som Hektor havde slynget ud fra den Høj. I usigelig Lykke bankede hendes Hjærte mod den store By, mens hun sad der med Solen i sit rødgyldne Haar og Hovedet lænet tilbage mod Vinduets Kant.

I sin venstre Arm bar hun Drengen, som hun havde faaet i sit Livs største Nød.

Der laa et stille, ubevægeligt Smil mellem Lyst og Smerte over hendes aabne Læber, mens de graa Øjnes fulde Blik favnede det lille røde Ansigt og fulgte de buttede Fingres Legen over hendes Brysts hvide Klode.

Hun sidder og stirrer paa hans Øjne, som er blaa og klare. Hun tænker paa, hvad Sorg og Nød de engang skal se.

Hendes Hjærte svulmer; og et dybt Suk løser sig ud af hendes Barm.

Hvorledes skal hun værne ham? — Hvorledes skal hun lede hans Vej igennem Livet, at han maa naa den Lykke, som er over al Forstand?

Dagen lider. Solen gaar ned bag Pantheon; dens sidste Straaler spiller i Ryggen paa Kirketaarnets underlige Dyr.

Hun kender de Trin, som lyder paa den snævre Trappe. Det er Hektor, der kommer hjem.

Han aabner Døren og giver sig ikke Tid til at lægge Hat og Frakke. Hans kantede Ansigt lyser hende imøde. Siden Klumpen i hans Hjærte er bristet, er der kommet Ro over hans forvildede Øjne; hans Læber kan smile, som de ikke har smilet siden Nanettes Død.

Han bøjer sig ned over Sonjas Ansigt, der straaler op imod ham, og kysser hendes Øjne og Mund.

Saa fortaber han sig i Synet af den lilles Herlighed — det runde Hoveds store, gyldendunede Nakke, der hviler saa tryg mod hendes fulde Arm — de blaa Øjnes klare Himmel, hvorover ingen Sky endnu er dragen, og som dog har et Skær af Smerte.

— Han ser ud, som havde han allerede en Sorg! — siger han.

Sonja bøjer sig over Drengens Ansigt. Hun har tænkt det samme, dunkelt, ængsteligt. Nu,

han siger det saa ligeud, føles det som et Sting i hendes Hjærte; og hun mindes med Gru, hvad hun led i de fire Uger, hvor hun saa mere til Livets Jammer, end hele hendes Liv indtil da havde aabenbaret hende.

Hun tænker paa, hvad han, der staar ved hendes Side og ængstes med hende, har vandret igennem.

Hun tænker paa alt, hvad hun daglig har set i den store By, mens hun strejfede rundt med Barnet under sit Hjærte.

En pludselig Angst griber hende. Har han følt Livets Nød og Smerte alt i Moders Liv? — Er det hendes Brøde, at hans klare Øjne har det Skær af Tungsind? — Skulde hun have lukket sit Hjærte for Nøden omkring hende fra det Øjeblik, hun mærkede hans Liv?

Hendes graa Øjne stirrer ud imod den rene, kolde Himmel, hvor Stjernerne allerede skinner frem.

Hun søger et Svar, skønt hun ikke ved, hvor hun skal spørge.

Hun tænker paa de mange Vinterdage, da Jean den eneste og Nathuen og flere andre af Far Gorots Gæster kom til hendes Dør,

sad ved Kaminen og lettede deres Hjærte for den tunge Byrde, som de slæber paa hver især.

Saa griber hun i sin Angst hans Arm, som staar ved hendes Side, og spørger:

— Tror Du, han kunde føle, hvad jeg følte, mens jeg bar ham?

Hektor griber om hendes Hoved med begge sine haarde Hænder og bøjer det op imod sit og siger:

— Hvis han har kunnet føle, hvad du har følt, saa vilde han blive større og bedre end nogen Mand. For ingen er god som du. Hvad saa, om han har kendt Menneskers Nød, inden han endnu er født — saa vil han bedre kunde bære den, naar han selv skal til det engang. Vi kan jo ikke værne ham imod den. Maaske kan vi hjælpe til at gøre ham stærk til at bære den. Mere kan vi ikke. Den Smerte, som er kommen til ham gennem dig, det er en hellig Smerte, Sonja; og hvad var der blevet af mig, om jeg ikke havde truffet Dig?

Hun lægger den Arm, hun har ledig, om hans Nakke og holder hans kantede Hoved fast ind mod sin Hals.

VI

I det stille

Sonio leger med den store Dukke, som kan tale. Hans alvorlige Øjne stirrer paa hendes blanke Kinder og kan ikke fatte, at hun ikke vil røre sig og aldrig sige noget, uden naar hans Fader er tilstede.

Han er bange for Wekki Sidds Ansigt med de grønne Skygger. Naar det begynder at mørknes, tør han ikke sidde alene paa Gulvet, saa kryber han op paa sin Moders Skød.

Hektor sidder timevis og ser paa hans store Hoved, mens han tænker paa Fremtiden. Han har lovet sig selv, at nu vil han for Alvor tage fat paa Pensel og Farve. Hun og Drengen skal have et bedre Hjem end Kvisten her i Gøglernes Hus.

Sonja føler intet Savn, siden hun har faaet Drengen. Han og Hektor har Brug for hele

hendes Kærlighed; men Gæsterne dernede hænger med Hovedet, naar hun møder dem. Det betyder: nu er vi tilovers; hun nikker til dem og beder dem op for at se paa Drengen.

Nathuen kommer om Søndagen med sin Violin.

Han sidder overskrævs paa Stolen og spiller for Drengen og hans Moder, mens Hektor maler det store Barnehoved med de alvorlige Øjne.

Først smiler han med sin brede Mund og kniber Kineserøjnene til, saa de bliver endnu mere skraa. Men da hverken Drengen eller Sonja synes om de Grimasser, som Gaardenes Publikum har lært ham at spinde, bliver hans Ansigt efterhaanden alvorligt. Trækkene slappes, og idet Grimasserne glider af dem som en Maske, bøjer han sit nøgne Aasyn ned over Violinkassen, og Tonen slaar over fra det lystige til det Tempo, hvori hans Sjæl er stemt.

Læberne klemmer sig sammen i en lang, vag, sørgmodig Linie, som i Mundvigene taber sig i en bitter Kindfure. Hans Blik bliver

sløret og ligesom drukkent, mens det følger de magre Fingres Greb over Strengene.

Saa toner den Melodi frem, som et helt Livs forgæves Kamp mod et uregerligt Sinds Vold, mod andres Overgreb, mod Nød og Elendighed, under de mange ensomme Timers Stræb for at gøre Drøm til Virkelighed, har nedfældet som et Grundtema i hans Sjæl.

Saaledes spiller han ikke for nogen uden for sig selv og nu for Sonja og hendes Barn.

Af og til løser hans Blik sig fra Buen, gaar over Sonjas store, graa Øjne til Drengens blaa og klare; men det er, som saa det ikke, som flyttede det kun hans Sjæls Akkord over i deres og lyttede efter, om de stemte sammen.

Hektor sænker Penslen og hører med Øje og Øre, medens Sonja bøjer sit rødgyldne Hoved under Vægten af den Smerte, som Nathuens Violin aander ud i den lille Stue fra hans Barndom i det belgiske Land.

Der er ikke blot Nød og brustne Forhaabninger i den Melodi; der er ogsaa noget om Kærlighed deri, om den dybe Skuffelse, som

et Hjærte først toner af, naar det har elsket forgæves.

En Dag er Hektor færdig med sin Skitse. Det er Drengen paa sin Moders Skød, som han ligger med Hænderne famlende i Luften under hendes stille Smil, med de blaa, alvorlige Øjne op mod hendes fulde Blik.

Nathuen har fortalt i Stuen dernede om det Billede. Alle Far Gorots Gæster har lyttet dertil; og de som ikke selv har haft deres Gang paa Kvisten, har misundt ham hans Violin.

Marki'en har været oppe hos Prinsessen, som de kalder Sonja, for at se hendes Prins. Han stod i Døren og bukkede i sin Diplomat, før han traadte ind.

Saa gik han hen og kyssede hende galant paa Haanden, mens han med Kendermine betragtede det store Barnehovede og sagde, at Drengen lignede sin Moder. Det var hendes Øjne og hendes Haar.

Han havde hos sig en lille Æske med Bonbon, som Drengen umuligt kunde spise.

Marki'en satte sig rank og ulastelig paa Stolen og strøg sin sorte Knebelsbart, mens Sonja fortalte om sit Barns mærkelige Livsyttringer.

Marki'en søgte tilbage i sin Erindring. Der var ogsaa i hans Fortid engang et Barn — aa, et yndigt Barn — sorthaaret og mørkøjet — en lille Pige.

Han har fortalt derom til Sonja — en Vinteraften, da han lod den fremmede med de gode Øjne kigge ind i en dunkel Krog af sit Hjærte.

Sonja ser den Dug, som drager sig over hans blanke Øjne, mens hans sidder der og vogter paa hver en famlende Bevægelse af Drengens lille Haand.

Hun ved, hvad han tænker paa; og hun nikker til ham.

Det gode Humør kommer op og banker lystigt paa Døren.

Han hilser militært med Haanden op til sit store Melonhoved; og da Sonja nikker Velkommen til ham, hopper han ind med to lange og et kort.

Drengen leger med Knapperne i hans ærtegule Jakke og stirrer forbavset paa hans røde, flagrende Kunstnerslips.

Det gode Humør springer rundt paa Gulvet som en Skade og synger sin lystigste Vise med kvækkende Stemme, indtil Sonio smiler og rækker efter ham med sine buttede Hænder.

Saa kommer han krybende hen paa alle fire og lader Drengen trække sig i den spidse, røde Næsetip. Han gør som en arrig lille Terrier; og han mjaver som en elskovssyg Kat, mens Drengens Øjne bliver større og større.

Det er ikke saa længe siden, det gode Humør har leget med et Barn. Han tænker paa et gammelt Hus med en hvid Gavl langt Syd paa. Der staar et Skur med Værktøj og en tom Tønde, og bag Skuret strækker et Kirsebærtræ sine skøre Grene ind mod Gavlen. Der hoppede han sidste Gang Skade; men nu er Kirsebærtræet fældet, Skuret revet ned, Tønden falden i Staver.

Bedst som han ligger der paa alle fire og stirrer ind i Drengens store Øjne, skifter

Vejret i hans Sind. En tung Sky gaar for Solen, og Regnen begynder at falde.

Han rejser sig langsomt med Hovedet dukkende mellem Skuldrene. Øjnene bliver sløve og stirrende; og han sætter sig tungt paa Stolen ved Sengen, mens hans tænker paa sit elendige Liv.

Hans Hænder famler uroligt over Jakken, som søgte han en Trøst fra et eller andet Sted. Der samler sig Taarer i hans Øjne, og Underlæben hænger ned.

— Stakkels Ven! — siger Sonja og strækker Haanden ud imod ham. Hun ved, hvad der trykker ham. Han har betroet hende det en Vinteraften ved Kaminen.

Døren gaar, og Hektor kommer hjem.

— Du Sonja — siger han uden at ænse det gode Humør der paa Stolen — Far Gorot vil købe Billedet af Drengen. Han vil give tyve Francs og Middag for Resten af Maaneden. Det skal hænge nede ved Kaminen. Synes Du, jeg skal?

— Lad ham kun faa det! — siger Sonja og tænker paa, at de har Drengen selv. Hvorfor saa ikke lade de andre have Billedet?

Billedet hænger ved Kaminen i Bagstuen; og alle Guds Hus's faste Gæster kommer hen og stirrer paa det med Piben eller Cigarretten i Mundvigen.

Det er, som havde de faaet en Skytshelgen paa Væggen. De rene, bløde Barnetræk minder dem om, hvad de alle har set engang, enten i Virkeligheden eller paa glansfulde Billeder, som de fik i Skolen hos Brødrene.

De store, blaa Øjne stirrer lige ud i Stuen; og hvor man staar foran dem, er det, som saa de paa En.

— Det er meget for godt til Far Gorots Knejpe! — siger Spar Es og tænker paa Hektor og hans kantede Hoved.

— Det Billede bringer Lykke! — tænker Far Fløjte og gør i al Hemmelighed Korsets Tegn, som han plejer, naar noget gaar ham nær.

Det er en Vane fra Klosterskolen, som er bleven hængende ved ham gennem al Smudset. Han holder ikke af, at nogen ser det, uden Sofie, hans Hund.

Klør Knægt stirrer længe stille paa Billedet, paa det rødgyldne Haar og det klare,

blaa Blik. Hans forsorne Øjne kniber sig sammen; og der falder en Skygge over hans hærgede Ansigt med det stride Skæg, som om han skammede sig. Aften efter Aften ser han paa det, naar han og Spar Es kommer hjem fra deres Dags Gerning.

En Søndag Formiddag lister han sig, ængstelig for at nogen skal se det, efter Sonja, da hun gaar med Drengen paa sin Arm op ad Gaden over Pantheon Pladsen, ned mod Luxembourg Haven.

Han følger efter i passende Afstand; og da de er naaet ind i Haven, stiller han sig bag et Træ, hvorfra han kan se hende, mens hun sidder der paa Stenbænken og leger med sin Dreng.

Han har i lang Tid ikke kendt nogen anstændig Kvinde; alle de, han omgaas, har hvide Ansigter med haarde Munde og griske Øjne, blanke som Rotters, naar de har Kig paa et Flæskesvær.

Han har altid knejset med Hovedet og set bister ud, naar han mødte Hektor Mirr paa Far Gorots Trappe. Han er bange, at han skal se ham over Hovedet for hans Bondefangerhaandtering. Han gaar i en evig

Angst for at blive set ned paa. Det kommer af, at han ser ned paa sig selv.

Han er den eneste af Far Gorots Gæster, som har set surt til Sonja. Engang kaldte han hende en dum Engel; men Marki'en, der er stor og stærk, og som gik forbi i det samme, vendte sig og sagde: „Hva'be'har" med saadant et Par Øjne, at Klør Knægt fandt det klogest at dukke sig over sit Glas.

Nu staar han alligevel der bag Træet og bruger sine forsorne Øjne, mens han ser fra Moder til Barn. Han kan ikke lade være med at sammenligne; de Kvinder, som dansede ham ind i Elendigheden, spaserer forbi hans Erindring. Det kvalmer ham saa stærkt, at han sukker derved.

Saa tager han sig sammen, vender sig og gaar, mens han fløjter for sig selv. Han tænker paa Barndomshjemmet i Auvergne, paa hvad han kunde være blevet, hvis ikke det og hvis ikke det. Saa stiger der et voldsomt Had imod Hektor Mirr op i ham; og han ønsker, at Sonja aldrig nogensinde havde traadt over Far Gorots Tærskel.

I Luxembourg Haven kravler Sonio rundt

i Gruset og øser Smaasten op med sine Hænder.

De sidder nede foran det store Springvands-Bassin, hvor der er fuldt af opstadsede Ammer med pyntede Børn.

Han rækker efter dem, naar de kommer i Nærheden af ham; men han er ikke fin nok i Tøjet; og hans Moder ser saa fremmed ud, at de ikke kan gætte hende, de andre. Altsaa faar de Lov at gaa ene om.

Men Opsynsmanden, den gamle Sergeant med sin graa Knebelsbart og de korte Arme, der stritter ud til Siden paa Uniformsfrakken, som er bleven ham for snæver, nikker til Drengen og skotter til hans Moder. Hun har saadan rare Øjne. Det ser han ikke saa tit der i Haven. Smukke Øjne, dygtige Øjne, indsmigrende og galante Øjne, ogsaa fromme, blide Øjne ser han paa Pladsen omkring det store Springvands-Bassin, men saadanne Øjne, der skinner ud som fra en indre Lyskilde, dem har han aldrig set før.

Sonja gaar med Drengen ned langs Musæets røde Murflade, hvor den store, firkantede Rosenhave ligger og fylder Luften med sin mangfoldig blandede Duft.

Sonio arbejder med Hænder og Fødder paa Staaltraadsgærdet. Han vil der ind og plukke de røde Blomster, der hænger og tynger Stænglerne som moden Frugt; men han kan ikke. Han rækker op efter sin Moder, at hun skal løfte ham over, men hun tør ikke. Saa giver Drengen sig til at græde, fordi han ikke maa faa de smukke Blomster.

Der er en hvid Rose, som dukker sig saa dybt i sit spinkle, grønne Løv, at det ser ud, som hænger den knækket paa Stænglen. Den staar saa lille, uanselig mellem store, prangende blodrøde, der bærer Hertugindenavne paa Skiltet ved deres Fod, som om den hørte hjemme langt herfra og stod og længtes med sit syge Smil.

Den Rose elsker Sonja. Hun ser paa den hver Dag, indtil dens Blade begynder at falde. Den Rose minder hende om Cate. Og hun tænker paa, hvad hendes Skæbne vel vil blive.

Sonio kaster Brødkrummer til Duerne, der lever og bygger, hvor de selv vil, i Havens høje, skyggefulde Træer.

Sonja gaar med Drengen hen foran Me-

dici Fontænen, hvor Platanernes gule, fligede Blade svirrer rundt i Luften og fanges i det mørke, spejlende Vand i Bassinet.

De ser Skoledrenge i sorte Bluser med hvide Kraver spille Fodbold og Tennis. Pigebørn i halvlange Kjoler kommer to og to i Rækker fra Kloster-Pensionen under Opsyn af sortklædte Søstre med graa og hvide Hovedklæder og Kors syet ind paa Brystet.

Oppe ved Slottet, hvor Træerne staar og skygger med brede Kroner, er der en Mand, som lejer Kroketspil ud; og rundt paa Stenbænkene sidder unge Damer og maler Træer og Statuer, Plæner og Bede, Slottets ene Hjørne og dets andet Hjørne. Hvem der kommer forbi, standser, kaster et prøvende Blik paa Maleriet, ser op paa Emnet og sammenligner.

VII

Paa Seine Øen

En Søndag Formiddag, da Skoven atter er grøn, spaserer Hektor med Sonja og Drengen ned til Seinen. Ved Louvre gaar de ombord i Dampbaaden, der sejler paa Floden.

De sidder paa Dækket, mens Drengen stirrer op mod de høje, pragtfulde Huse, som de farer forbi. Han er bange for de store Broer, som de sejler ind under; og han spekulerer forgæves paa, hvor det kommer fra, naar en Dampfløjte lyder.

Han har aldrig set saa meget Luft og saa meget Vand; og hans Øjne bliver store og ængstelige for alt det nye, som trænger sig ind paa dem.

Han holder sig ved sin Moders Kjole og vil ikke bort derfra. Naar nogen taler til ham, ryster han blot paa Hovedet som en

Mand, der er altfor optagen af sit Arbejde til at ænse andres Forstyrrelse.

Sonja drikker den varme, friske Solluft til sig, mens Lyset sitrer i hendes rødgyldne Haar, som Vinden under Skibets Fart fører i Lokker ud fra hendes Hoved.

Himlen er blaa med hvide, farende Skyer. Taarne og Skorstene rager saa skarpt og rent op mod dens Baggrund.

Hektors Øjne søger langt ud fra Baaden. Drømmene har med den stigende Varme paany faaet Tag i ham. Hans Øje følger Lysets Spil i Vandet og over Husenes Tage. Han ved, hvilke Farver han skal bruge; hans Haand bliver urolig; og han ønsker, at han havde Pensel og Lærred, at han kunde fæstne det nu med det samme.

Sonja ser, hvad han tænker paa. Længe har hun følt Savnet i hans Indre, skønt han ikke har talt derom. Hun har tænkt frem og tilbage. Hvorledes skal hun hjælpe ham til at finde den Vej, han maa gaa?

Hun tænker paa, at om han kunde lære noget paany, da vilde alt blive godt.

— Du skulde gaa paa Louvre og se Malerierne! — siger hun og klapper hans

Haand, som ligger raadløs og kantet paa Bænken ved hendes Side.

— Og hvad saa? — spørger han.

— Saa kunde Du lære, hvordan andre har gjort det.

Hektor tænker over hendes Ord, mens han ser paa hende. Han har været paa Louvre, medens han var hos Hr. Trouet; men dengang var der intet der, som passede ham rigtigt, syntes han. Det gjaldt jo ikke om at gøre, som de andre havde gjort, mente han da. Naar han blot vidste, hvad han selv vilde gøre, hvad kom det ham saa ved, hvad andre havde malet. Siden har han glemt det; Kampen for Livet gav ham ikke Tid og Tanker derfor.

Men nu tænker han tilbage paa, hvad han saa dengang. Nu er han bleven ældre og slaaet; nu ved han, at han maa se og lære for at vide, hvad han kan og vil selv.

Hans Øjne bliver store, mens hendes kærlige Raad borer sig ind i hans Sind. Ja, hun har Ret. Hun har altid Ret. Hvorfor fandt han hende ikke før?

Det vil han gøre. Aa, om han kunde staa af Baaden nu og gøre det med det samme.

Det er ham, som var det Livet om at gøre, at han kom derhen, og saa, hvad de andre har gjort før ham.

Paris ligger bag dem. Fæstningsmurene, der snor sig om den store By som et Jærnbælte, ligger bag dem.

For deres Øjne svinger Floden blank og blaa i en stor Bugt ind mellem høje, slanke Popler, der svajer for den friske Vind.

Til højre Boulognes smaa, hvide Villahuse med Vinløv op ad de solbagte Sider. Ved Chausséen, der tæt følger Flodbredden, ligger Kafé ved Kafé med løvtætte Forhaver og store Altaner, hvor Markiser er spændt ud til Værn for dem, der sidder med Servietten under Hagen og spiser Frokost i den friske Luft.

Floden deler sig i to Arme, der favner en tætbevokset Ø med høje Træer over lave Huse. Der ligger en landlig Beværtning med en Lysthave, som gaar ned til Floden, hvor en lille grønmalet Færgebaad venter paa at føre Søndagsgæster til og fra.

Højt bag Øen paa den venstre Side Floden

hæver sig, grønne og blaalig disede, Meudon-Skovens Bakker.

Dampbaaden lægger til ved en lille Anløbsbro, og oppe bag Kystmuren strækker Villa ved Villa sig i en lang Gade ud imod Floden.

Vinduerne er aabne; og der er fuldt af leende Gæster ved alle Restauranternes Smaaborde.

Da Dampbaaden har sat dem af, lader de sig færge over til Øen med de høje Træer og de tætte Buske, der skjuler saa mange lune, hyggelige Græskroge.

Baaden lægger til ved et gammelt Anløbsbræt, hvor man maa gaa forsigtigt, en for en, for ikke at falde.

De smutter ind mellem Buskene og søger sig en Tue for dem selv. Sonja har Mad med og Kaffe i en Flaske.

Over deres Hoved strækker nogle unge, blomstrende Kirsebærtræer deres lange Grene ud.

Medens Hektor og Sonja dækker op, løber Drengen fra Blomst til Blomst i Græsset.

En pludselig Munterhed, som han ikke før har haft, har grebet ham. Solen og Luften

beruser ham; han kvidrer som en Fugl, der er sluppet løs. Hans Hænder griber efter alt, hvad de ser. Han falder over sine egne Ben i det bløde Græs og bliver liggende for at naa en hvid Blomst, som han faar Øje paa i Faldet.

En Sommerfugl med brune, rødspættede Vinger fanger hans Øje. Han vil gribe den, men hver Gang han forsigtig har naaet det Græsstraa, hvor den sidder og vugger i Luften, saa flagrer den bort over hans Hoved til et andet Sæde.

Sonja lytter efter hans muntre, kvidrende Stemme. Hun kan ikke se ham, for Buskene skjuler ham for hendes Øjne, men hun kan hele Tiden høre ham.

Hektor har strakt sig, saa lang han er; med Hænderne under sit Hoved ligger han og stirrer op i den blaa Luft, hvor Træernes Top giver Plads for Himlen.

Da lyder et Plask. Hektor hører det vel, men han tænker ikke. Sonja derimod farer over Ende.

— Hektor! — siger hun og bliver bleg.

Saa er de oppe begge to og kalder Drengen højt ved Navn.

Han svarer ikke; men de hører en Lyd fra Floden, som faar Blodet til at stivne i deres Aarer, mens de begge styrter til. Inden de har naaet Bredden, staar der en lang, mager Mand med en nøgen Hals mellem to spidse Skuldre, som skudt op af Jorden for deres Øjne. Han er raget helt op i Tindingerne. Han spejder ned i Vandet med aaben Mund og de smaa graa Øjne stive af Spænding.

Saa ser han noget hvidt bevæge sig i Vandet, som bølger og bobler. Han giver sig ikke Tid til at lægge Frakken. I et Spring er han ude. En Jordklump rives løs fra Græskanten af hans Fod; den triller ned, brister og plumrer Vandet.

Aandeløse staar de og ser hans Arme søge i Vandet. Nu dukker hans Hoved frem med den nøgne Hals. Hans Arm har Tag; saa løfter han Drengen højt over Vandet, mens han med Benene og den Arm, han har fri, kæmper sig hen til Anløbsbrættet, hager sig fat og er oppe.

Der staar han paa Græskanten med Vandet drivende fra det tjavsede Haar ned over den nøgne Hals og den fattige Frakke.

Drengen slaar de store Øjne op. Han græder ikke, ryster kun af Kulde; saa ser han ind i det dryppende Ansigt med de graa Øjnes trofaste Blik, slynger sine Arme om den nøgne Hals og klynger sig et Øjeblik ind til hans Hoved.

Jean den eneste ænser ikke Vandet og Kulden. Der gaar en Trækning, som vilde han græde, over hans hærgede Træk. Hans Øjne stirrer frem for sig, som gik han i Søvne. I det samme er Hektor og Sonja ved hans Side. Sonja tager Drengen fra ham; og mens Taarerne strømmer ned ad hendes Kinder, sender hun Jean en stum Tak med sit Blik.

Hektor knuger hans Haand og kan slet intet sige.

Men Jean den eneste staar stiv og ordløs; han mærker ikke Hektors Haandtryk og ser ikke Sonjas Tak.

Han kan ikke faa sine Øjne fra Drengen; han ved ikke, hvorledes det er fat med ham.

Længe staar han saaledes. Saa begynder han at se sig om — mod de hærdede Buske — mod det bløde grønne Græs, hvor han

har ligget siden imorges ganske tidligt og sovet sin Maanedsrus og sin Fortvivlelse ud.

Han søger at tænke det hele igennem. Hvorledes en kvidrende Barnestemme kaldte ham tilbage fra tunge, sorte Drømme; hvorledes han rejste sig over Ende og saa den lille der paa Græskanten, saa ham gribe i Luften efter en broget Sommerfugl og styrte ud.

Han kender det jo altsammen igen. Han har kendt det i mange Aar. Drengen, der faldt i Vandet — Drengen, som han reddede — Drengen, der i Taknemlighed slyngede sine Arme om hans Hals og saa paa ham.

Jeans Forstand staar stille. Han begynder at ryste paa Hænderne; i Tanketaagen dæmrer en ængstelig Anelse frem, — om det mon endelig skulde være Sygdommen — Deliriet — den uundgaaelige Følge af hans Maanedsrus.

Nej, det er virkeligt, det hele. Han kender dem jo. Det er jo Hektor — ham med Dukken — og Sonja — hende med de gode Øjne — og deres Dreng, som han har set saa tit hos Far Gorot.

Saa er da Barndomserindringen — det

lyse levende Minde, som har holdt ham oppe, naar Vandet lokkede ham, mens det for mellem Bropillerne — saa er det da kommet til ham, lyslevende i den klare Dag.

Var det da ikke noget Minde — har han da ikke levet det engang for mange Aar siden?

Jean fatter det ikke. Det, som har skinnet i ham saa længe — det, han saa for sig saa mange Gange i sin Fortvivlelse — det laa altsaa ikke tilbage i Aarene, som han troede. Det laa frem i Tiden.

Men hans sløve Hjerne kendte ikke Forskel paa for og bag.

Der sker noget forunderligt med Jean i dette Øjeblik, som han staar der og stirrer efter Barnet. Det er som en Gnist, der tændes dybt inde i et stort Mørke. Det er som et Haab, der er blevet levende og skinner over hans Vej. Saa har han altsaa ikke levet forgæves; der var dog noget, han skulde bruges til engang; det laa og kaldte i hans Sind og holdt ham tilbage, naar han tænkte, at — denne Gang skulde det være forbi.

Medens hans Øjne ufravendt stirrer paa Barnet, bliver de mørke og blanke og tro-

faste som en Hunds, naar den vaager over sin Herre.

Langsomt nærmer han sig til Hektor og Sonja, som har kaldt paa ham flere Gange, uden at han hørte det.

Han begynder med Hænderne at gnide Vandet af sit Tøj.

Men Sonja tager Frakken af ham, vrider den og breder den ud i Solen over Græsset.

Saa sidder han imellem dem og spiser med. Der er en underlig Højtid i hans Hjærte; en stille ydmyg Glæde arbejder sig op i hans taagede Hjærne; og hans Tanker famler efter Ord fra hans Barndom — Bønneord eller Takkeord; men han kan ikke finde dem.

VIII

I Louvre

Hektor har fulgt Sonjas Raad. Han er begyndt at gaa i Louvre. For at faa Tid har han opgivet sit omflakkende Haandværk. Han har faaet Engagement i en lille Vaux-hall omme i Gaité Gaden, hvor Arbejderne søger efter Fyraften.

Her viser han sin talende Dukke frem. Den har faaet et nyt Kustyme og gør megen Lykke hos det taknemlige Publikum, som den sidder der og synger en lystig Vise med sit stive Smil.

Nu har han Formiddagen fri. Og hver Dag gaar han til Louvre for at se, hvorledes andre har malet før ham.

Skønt deres Kaar er blevet bedre nu, er de dog ikke flyttede fra Far Gorots Kvist.

Sonja synes, at der knytter sig saa mange gode Minder til det fattige Sted. Hun bærer

det ikke over sit Hjærte at forlade alle dem, der ser op til hende og kommer til hendes Kamin i Skumringen for at høre gode Raad og sanke Trøst i Nøden. Hun kan ikke undværes der.

Da Sonio bliver sex Aar, begynder Sonja at læse med ham, baade paa hans Moders Sprog og paa Fransk.

Drengen har saa let ved at lære. Han taler begge Sprog lige godt; men naar han bliver vred eller ivrig, saa blander han Ordene sammen paa de to Sprog, saa at ingen Fremmed kan forstaa ham.

Siden Jean trak Sonio op af Vandet, følger han ham som en tro Hund; og det mærkes, at han har faaet noget at leve for.

Hans Humør har aldrig været saa lyst som nu. Mens han vandrer fra Gaard til Gaard i sit møjsommelige Haandværk, ser han ind ad alle Butiksvinduerne og spekulerer paa, hvad han skal købe til Drengen.

Snart er det en Chokoladefigur af ny Facon, snart en Snurretop, snart en Soldat,

der kan marschere af sig selv, naar man trækker ham op i Ryggen. Den har han faaet billigt; thi Manden, der sælger den paa de store Boulevarder, hvor han lader sine Soldater trippe om mellem Benene paa de spaserende, er en gammel Kollega, som giver ham den til Indkøbspris.

Jean kommer om Aftenen op til Kvisten, naar han har spist sin Suppe og Ragout i Far Gorots Bagstue. De kender hans forsigtige Skridt i Mørket. Han har sin egen Maade at banke paa.

Sonio styrter glad til Døren for at lukke op. Han holder meget af Jean den eneste. Han kan ikke se, at hans Næse er kvæstet, og at hans Strube staar ud som hos en Pelikan. Det rører ham ikke. Han kan bare se hans trofaste, mørke Øjne smile til ham; og han ved, at han altid har et eller andet til ham i sin Lomme.

Jean den eneste sidder ved Kaminen og faar Kaffe med. Det er en given Sag, som alle ved i Huset. En og anden spørger hadefuldt, hvorfor det netop skulde være Jean og ikke ham, der fiskede Drengen op af Vandet. Det Kunststykke var ikke svært;

men der er jo nogen, som altid har Held med sig.

Den Forandring, som er sket med Jean siden hin Søndag paa Seineøen, er noget af et Vidunder. Han reddede Drengen, og nu frelser Drengen ham til Gengæld.

Da en Maaned er forløben og Tiden nærmer sig — saa sikker som Ebbe og Flod — hvor Jeans Blod bliver tykt, skyder sig op bag hans Øjne og melder sig med Flyvehede over Ansigtet, da kommer den gamle Fortvivlelse i hans Sind.

Han driver paa Gaden til langt ud paa Natten og lokker sig bort fra Simon-le-Franc Gaden, hvor hans Fod vil hen. Han holder sig hele Tiden paa den venstre Seinebred. Hver Gang han nærmer sig Floden, vender han om og gaar tilbage.

Men da han er naaet helt ud i Vaugirard Kvarteret, saa ligger der en lille, hyggelig Knejpe, som ligner Far Pélouse's.

Han staar og strider med sig selv paa Hjørnet. Blodet banker i hans Tinding, og hans Hænder knyttes. Saa kan han ikke længer, men styrer lige ned mod Gasflammen, der vifter over Knejpens Dør.

Da han er naaet helt derhen, er det ham alligevel saa uvant, at det ikke er Far Pélouse, hvor han er kendt, at han besinder sig og tænker:

— Naar det skal være, saa skal det være paa det rigtige Sted.

Han vender om og skynder sig med lange Skridt tilbage mod Seinen. Men da han har drevet frem og tilbage i flere Timer, saa er han saa træt, at han næsten ikke har Kræfter længere til at gaa og til at begære.

Saaledes er det aldrig hændet ham før, fordi han har givet efter straks. Han standser og slænger sig paa en Bænk af Træthed. Det er nede paa Saint Germain Boulevarden.

Skulde *det* være en Udvej? — dæmrer det i hans trætte Hjærne — kan jeg *løbe* fra det? — tænker han.

Da giver han sig atter til at trave. Men bedst som han slentrer langs Muren i en snæver Gade, saa mærker han, at Fødderne bærer af sig selv ned imod Seinen. De vil liste ham den gamle Vej — der hen, hvor Far Pélouse ligger og lokker i sit mørke Stræde.

Han standser fortvivlet. Siden det med

Drengen skammer han sig for sig selv. Han synes, han er for god til det nu; og han ser for sig Græsset og de hærdede Buske — det gamle kære Billede. Han holder det frem for sig som et Vaaben.

Nu staar han alligevel her ved Floden; og Benene vil ad den gamle, kendte, fortvivlede Vej.

Da lyser det pludselig op i hans Hjærne.

— Har jeg reddet Drengen, saa vil han ogsaa redde mig, som han har gjort saa ofte, før jeg vidste af ham at sige, før han endnu var til.

Saa vender han om og styrer med sine sidste Kræfter ned til Boule'mich'en*).

Han er saa træt, at han næppe kan slæbe Benene efter sig; men da han endelig har naaet Far Gorots Dør, saa er Trætheden sivet ind i Blodet; det banker atter roligt; en forunderlig Mathed er der over hans Sind; og han ved i det samme, at nu er det overstaaet.

Da Sonio bliver otte Aar, tager hans Fader og Moder ham med i Louvre.

De gaar ad den høje Carrouselbro, der

*) *Boule'mich'en* ɔ: **Saint Michel Boulevarden.**

gynger, hver Gang en Vogn kører ad dens Stenbro.

Da de er naaet over, suser en rødlakeret Avtomobil forbi paa Kajen med en lang, ildelugtende Røgsky som en Hale efter sig.

De kommer ind i den mørke Forhal og ser de store, hvide Figurer i to lange Rækker, der danner Perspektiv ind i Salen. Sonio bliver beklemt om Hjærtet. Han tager sin Moders Haand og klynger sig fast til den.

De staar saa underlig stive og kolde der paa deres høje Stole og ser paa ham med døde Øjne i deres hvide Ansigter.

Sonio har aldrig set saadanne Mennesker før. Han er bange; og dog kan han ikke lade være at se paa dem med sine store, blaa Øjne.

— Hvorfor er de nøgne? — spørger han.

— Det er jo ikke rigtige Mennesker! — siger hans Moder.

Sonio kan ikke blive klog derpaa. For han synes, de ser ud som rigtige Mennesker; han er bange, de skal gribe efter ham, som de staar der og strækker Armene ud i Luften.

Oppe for Enden af en bred, bred Trappe staar der en Kvinde paa Forstavnen af et Skib. Hendes Kjole slaar ind om hende som i stærk Blæst; og hun har store Vinger som en Engel, men hun har intet Hoved.

Han bliver angst; og hans Mund begynder at sitre.

— Jeg er bange! — hvisker han.

— Hvorfor? — siger Sonja og bøjer sig ned imod ham.

— Fordi hun ingen Hoved har.

— Ja, men hun er jo ikke levende.

Saa kommer de ind i en lang Sal med en Række høje Vinduer. Gulvet er glat; og rundt paa Væggene, hvor der hænger forgyldte Frugter og Blomster over Dørene og paa Pillerne fra Loft til Gulv, er der fuldt af Malerier. Loftet er som en eneste stor Billedbog.

Han bliver ganske aandeløs. Der er saa meget, som trænger sig ind paa hans Øje, at det næsten gør ondt.

Midt i Salen staar store Glashuse paa Marmorborde med snoede Ben i en lang Række, det ene bag det andet. Inde i dem er der Fade og Skaale af Guld og af Glas

og en hel Masse Ting, som han ikke vidste var til.

Da de er naaet ind i det lange Galleri, hvis Ende hans korte Barneblik ikke kan naa, tager det lange Perspektiv helt Vejret fra ham.

Han klynger sig til Sonjas Haand og vandrer som i en stor Menneskevrimmel. Fra Væggene stirrer de paa ham, alle de mange Øjne og Hoveder. Der er blaa Kjoler og røde og grønne. Der er Ansigter, som græder, fordi de er saa bedrøvede, at det gør ondt at se paa.

Se — der er en, som er bunden til et Træ. Han er ganske nøgen; og nogle onde Folk staar et Stykke borte og sigter paa ham; hans Krop er allerede fuld af lange, tynde Pinde; og Blodet drypper ned fra, hvor de sidder og stikker ham.

Sonio ryster paa Haanden. Han kan ikke holde ud at se derpaa; og dog kan han ikke lade være. Det er, som om de raabte til ham fra deres bedrøvede Ansigter.

Og se — der er en lille Dreng med store Øjne. Han sidder paa sin Moders Arm. Hun ser ned paa ham og smiler; og man

kan se, hvor meget hun holder af ham. Sonio vil gerne gaa hen og tale til Drengen. Men han tør ikke; og hans Fader siger, at han maa ikke røre ved noget af alt det, han ser.

Han synes, at den lange Gade aldrig faar Ende; og det er saa glat at gaa paa den, at man hele Tiden maa passe ikke at falde.

Da de atter gaar over den gyngende Bro, er Sonios Øjne tunge og mørke af alt, hvad han har set. Billederne vil ikke slippe ham; men hver Gang, han søger at tænke paa et af dem, at tale med det ene, saa er der et andet, som trænger sig frem, og saaledes bestandig.

Om Natten kan han ikke falde i Søvn. Han ser hele Tiden for sig i Mørket den stakkels nøgne Mand, der stod bunden til et Træ med alle de spidse, tynde Pinde stukken ind i Brystet, saa at Blodet piblede frem.

Han ligger og vender sig; tilsidst vækker han sin Moder og hvisker til hende, mens han knuger hendes Haand mellem begge sine:

— Jeg er saa bange!

IX

Skyen

Dagen efter er det saa varmt, at Mennesker og Dyr gisper under den hvide Sol, som bager Brostenene i den stejle Gade, hvor Sonio bor.

Oppe paa Kvisten er der næsten ikke til at aande. Skønt Skodderne har været for hele Dagen, saa er der dog saa lummert, at man sidder ganske stille og sveder.

— Maa jeg gaa ned paa Gaden? — beder Sonio — jeg er saa varm.

Der er næsten tomt paa Gaden. Alle, der ikke er nødt til at være ude, holder sig i Skyggen bag Dørene.

Konerne sidder i Nattrøje bag Skodderne. Far Gorot staar i Skjorteærmer i sit Vindu og kigger op imod Himlen, om der ikke er nogen Forandring at se.

Grønthandleren i Porten har lukket sin Bod og taget sine Frugter ind, at de ikke skal raadne i Varmen. Der er ingen Handel. Alle har gjort deres Indkøb tidlig imorges.

Sonio gaar op paa Pantheon Pladsen og leger foran Saint Etienne-du-Mont Kirken, som han kender saa godt. Han vil gerne ind i den. Men den er allerede lukket mod Aften.

En underlig Døsighed falder over ham. Han bliver saa træt i Benene, at han maa sætte sig.

Han lægger sig ned paa Stentrappen, der fører op til den gamle Kirkedør, den, der ikke bruges mere. Trinene er helt udhulede af Slid; men nu er der ingen, som har sin Gang her, hvor Folk i gamle Dage vandrede bodfærdige til Skrifte.

Sonio har saa tit leget paa den sammen med andre Børn; men i Dag er der ingen i Gaden uden ham. Han sætter sig med Hovedet op imod Døren. Den lille Kirkeplads foran mellem Husene er tom, og Skyggen fra Pantheons høje Taarn naar næsten helt derhen.

Han kan se ned forbi deres eget Hus til

højre med Far Gorots Skilt over Døren og til Grønthandleren lige over for. Derefter snævrer Gaden sig sammen ligesom en Tragt og bugter sig videre ned ad Bjerget mellem de gamle skrøbelige Huse, som gaar ud og ind og staar i Lyset for hverandre.

Han sidder her saa højt oppe, synes han, og ser ned over Menneskene. Længe sidder han og stirrer ud for sig, mens hans blaa Øjne bliver døsige og matte. Han tænker ikke paa nogen Ting, sidder blot her og aander i den tunge Luft.

Da ser han oppe i Himlens mørkeblaa, varme Taage en lille graa Sky. Den sidder lige over Huset der henne, hvor Gaden bugter sig, saa at han ikke kan øjne mere af den. Det er en lille rund Sky; og da hans døsige Øje engang har faaet fat paa den, saa kan det ikke slippe den.

Nu er det, ligesom den voksede. Det er, fordi den kommer nærmere, tænker han; og den er ikke længer rund; den vider sig ud, faar Kanter og bliver saa underlig levende.

Sonios Øjne stirrer forbavset paa den mørke Sky. Den kommer bestandig nærmere. Se, nu rører den Gaden dernede.

Den ligger klemt mellem Husene og vælter sig frem, som maatte den presse sig igennem.

Sonio griber fat i Stengærdet; og hans Kinder bliver hvide.

Hvad er dog det, som kommer væltende ud af Skyen op imod ham? — Det mylrer og kryber i den som i en uhyre Myretue, han engang har set i Meudon Skoven.

Det er Mennesker — levende Mennesker, som slynger sig ind mellem hverandre og kæmper sig frem.

Der er Skikkelser i lange, graa Kapper; de ligner Munke. Der er Kvinder, som har Børn paa Armen; og der er fromme Mænd med bedrøvede Ansigter. Og se, der kommer den stakkels nøgne Mand med de spidse Pinde i sit Bryst.

Jo længere de glider op ad Gaden imod ham, des flere mylrer der frem bag de forreste.

Hele Gaden er fuld. Der er slet ikke Plads til flere. Nogle trædes ned af den ustandselige Strøm.

Sonio ryster over hele Kroppen. Nu ser han, det er ham, de har Øje paa allesammen. Det er ham, de strækker Armene ud

imod. Det er ham, de raaber paa og kalder ved Navn. De kommer op ad Gaden imod ham. Nu har de naaet Omdrejningen. Han ryster af Angst, men kan ikke faa Skriget ud af sin Hals. Han kan kun klamre sig til Kirkestenen, hvor han sidder.

Han vil lukke sine Øjne mod det frygtelige Syn; men han kan ikke faa Laagene i. Hele Tiden maa han stirre paa dem, medens de kommer væltende op imod ham, Skridt for Skridt.

Han synes, han kender deres Ansigter. Han synes, han har set dem før. Der er hvide, nøgne Mænd, som strækker Armene ud imod. Og der er Mænd med onde, vilde Øjne, som lyser imod ham med Had og Fortvivlelse.

Pludselig skimter han bag de forreste Klør Knægts forsorne Øjne og Spar Es med hans bøjede Ryg og hans sløve Blik.

Nathuen er der med sin Violin. Han spiller hele Tiden og saa bedrøveligt, at man kan græde. Stumpen med sit Nøddeknækker Ansigt og sit Underbid raaber op til ham og svinger sin Pose i Luften.

Nu har de naaet Kirkepladsen. De spær-

rer for Lyset i Gaden og sluger hele Luften, saa han ikke kan trække Vejret. Det kvæler ham i Struben. Alting bliver mørkt for hans Øjne; saa lykkes det ham endelig at presse Skriget ud af sin Hals.

Skønt han intet kan se for den sorte Nat omkring ham, mærker han dog, hvor det mylrer. Endelig falder han til Ro; Mørket er atter tomt, men da han aabner sine Øjne og ser sig forfærdet om over den tomme Plads, staar den kolde Sved af Feber paa hans Pande.

Han mærker, at der er nogen ved hans Side. Og idet han ser op, møder han Filosoffens blege Øjne ganske tæt ved.

Han staar bøjet ned over ham og ser opmærksomt paa hans Ansigt.

Sonio ved ikke, at han har fortalt alt, hvad han saa. Filosoffen kom just forbi nede fra Boule'mich'en og drejede over Kirkepladsen for at gaa ned til Far Gorot og spise sin Middagsmad Klokken syv som sædvanlig.

Da hørte han nogen tale; og han mærkede paa Stemmen, at det var et Barn, som var bange.

Saa kendte han Prinsen der paa Stentrap-

pen. Han saa Angsten i hans store, blaa Øjne, der var døsige og underlig blinde, som stirrede de indefter. Han saa hans hvide Kind og Sveden paa hans Pande.

Nu staar han ved Sonios Side og lægger sin Haand paa hans Hoved for at tørre Sveden af.

— Kom, min Dreng! — siger han og løfter ham op i sin Arm.

Saa bærer han ham hen til Far Gorots Hus, mens han tænker paa alt det underlige, som Barnet sad og talte. Han kan ikke glemme det.

— Hvad var det, du saa? — spørger han.

Men Sonio ser forbavset paa ham. Han er saa dødstræt og længes blot efter at komme hjem til sin Moder. Han ved ikke af, at han har set noget — uden Filosoffen, der tog ham paa Stentrappen.

Filosoffen tænker efter. Det er en mærkelig Ting, som er hændet for ham, synes han. Han, som ellers ved Svar paa alle vanskelige Spørgsmaal — i dette kan han ikke finde Rede.

Da han har baaret Sonio op paa Kvisten og Sonja har lagt Drengen i Seng, forskræk-

ket over den store Træthed i hans Øjne, saa bliver Filosoffen siddende en Stund paa Stolen ved Kaminen og taler med Sonja om, hvad han har set.

Han røber ikke, hvad han hørte. Han taler kun om Overtræthed og Hedeslag og alt saadant noget, som Kvinder har hørt og læst om engang. Men han skotter ofte om til Sengen, hvor Drengen ligger og kaster sig uroligt i Søvne.

— Han er for stor til at gaa omkring i sine egne Tanker! — siger han — giv mig Lov at læse med ham! — beder han.

— Hvad vil De lære ham? — spørger Sonja; og hendes graa Øjne søger at læse i hans Sjæl.

Filosoffen smiler ad hendes Ængstelighed. Han ved, at hans Sind er rent.

— Kun hvad der er godt for ham og for Dem og for mig! — siger han.

FJERDE BOG

I

I Vaugirard Kvarteret

Hektor maler og maler. Den hele Formiddag sidder han paa Kvisten ved det aabne Vindu og maler.

Han har faaet Bugt med sit Øje. Han ser ikke længer grønne Skygger, hvor der ingen er. Siden han har faaet Sonja ind i sit Liv, er der en hel Del Farvetoner dukket op for ham, som han aldrig har set før.

Han maler hende, som hun sidder ved det aabne Vindu med sit Hoved lænet op imod Vindusfløjen, saa at man ser hendes rødgyldne Haar, baade i Virkeligheden og dets Spejlbillede i Vindusglasset bag.

Lyset falder ind fra den høje blaa Himmel. I Baggrunden ser man disede Tage og længst fremme det gamle Kirketaarn med de underlige Dyr, der flygter.

Han gaar en Dag til Hr. Trouet, hvem han ikke har besøgt i mange Aar, med sit Billede.

Hr. Trouet lever endnu i det gamle Sted; men Amélie er rejst paa Landet til sin Familie. Hun blev for gammel til at tjene.

Mesteren er glad for at se Hektor igen. Han hilser paa ham, som havde de mødt hinanden ganske nylig. Det er en af hans Særheder aldrig at blive forbavset eller i det mindste ikke at vise det.

Trouet er fornøjet med Billedet. Han synes, at det er en sjælden Model, Hektor har haft; han ser det straks med Kendermine, at hun staar hans Hjærte nær.

Hektor fortæller ham i store Træk sin Historie. Et og andet, som han ikke kan lide, at Mennesker ved, springer han over.

— Tænkte jeg det ikke nok! — siger Trouet og skotter lunt til ham. Saa ser han nøje paa Billedets graa Øjne; det lyser af Godhed i deres ubevæbnede Blik.

Saadanne Øjne har han aldrig set. Han er nysgerrig efter at vide, om de er virkelige; eller om det er Hektors Hjærte, som har set alt dette frem, hvor ingenting er.

Hektor lover at komme op med Sonja og Drengen og besøge ham.

Trouet spørger, hvor han bor; og da han hører, hvad det er for en fattig, gammel Gade, siger han til Hektor:

— Det er ikke noget Sted at bo, naar man har et Barn at sørge for.

— Hvorfor ikke? — spørger Hektor og ser forbavset op.

— Luften er daarlig der! — siger Trouet — hvorfor flytter De ikke ud i Vaugirard Kvarteret? — der er fuldt af unge Talenter som De; jeg har selv boet der engang.

Hektor tænker meget over Hr. Trouets Ord. Han mindes det lille hvide Hus, hvor Tømreren og hans Kvinde boede foruden ham selv og Nanette. Der er Luft og Lys og Træer og aabne Pladser.

Da han kommer hjem, taler han med Sonja derom. Hun tænker over Hr. Trouets Ord; men der er noget i hendes Hjærte, som vægrer sig ved at forlade Far Gorot og hans Gæster; det er Følelsen af det Savn, som de vil lade tilbage hos saa mange, der har Brug for Trøst.

Det er som at tage den fattige Mands sidste Mønt.

— Lad os vente og se! — siger hun tilsidst — hvis du faar Billedet antaget, saa flytter vi for Drengens Skyld. Før faar vi heller ikke Raad til at gøre nogen Forandring.

Hektor har Lykken med sig. Den har nægtet ham sin Gunst i saa mange Aar, at den nu endelig er bleven ked af at sige nej. Den slog Haanden af hans første Billede med de grønne Skygger — det Billede, han gemmer som en Helligdom. Den tog Nanette fra ham og dræbte hans Barn paa den aller lumskeste Maade; men Sonja og hendes Dreng, dem har den ikke rørt endnu; og dog var det hans grænseløse Ulykke, som førte dem sammen for første Gang.

Saaledes kan ondt vende sig til godt. Var det mon alligevel Forbandelsen paa Belvederehøjen, den, som han nu smiler ad, naar den en sjælden Gang falder i hans Tanker — eller var det mon den fangne Løves Giftdød, som gjorde Skæbnen betænkelig, saa den tilsidst lod ham i Fred og nu ligefrem synes at smile til ham.

Thi Hektor Mirr har for første Gang faaet et Billede antaget paa Salonen. Sonjas graa Øjne og hendes rødgyldne Haar skal op at lyse fra den mørke Væg ud imod mange Tusende fremmede Øjne.

Hektor forlader Far Gorots Hus og hans Stamgæster. En skøn Dag flytter de med Dukke og Wekki Sidd og alt, hvad de ellers ejer og har — det kan altsammen være paa en Trækkevogn.

De flytter ud i en lille Gade, som gaar ned til Plankeværket om Vaugirards store Kvægtorv, hvor de lange, lave Slagterhuse ligger indenfor.

Morgen og Aften kan de høre Oksernes Brølen fra Staldene. Og inden det endnu bliver lyst, kører de store tohjulede Hallevogne forbi deres Dør; i Begyndelsen vækker deres Rumlen Sonja; men hun bliver snart saa vant dertil, at hun ikke hører den.

Der hviler en underlig Tomhed over Far Gorots Bagstue den Aften, de har hørt Hektor rumstere op og ned ad Trappen med sit Flyttegods.

De fleste af dem har gjort sig et Ærende

ud i Forstuen for at se dem køre bort; men de luskede sig til det, som om de skammede sig over Savnet i deres Hjærte. Og de talte ikke sammen derom.

Medens Marki'en spiser sin Ragout ved sit eget Bord, medens det gode Humør og Nathuen faar deres Seksogtreds, er deres Tanker ved de bortrejste; og deres Øjne skotter hemmeligt til Sonjas Billede over Kaminen.

Kun Jean den eneste og Filosoffen giver ikke Møde den Aften hos Far Gorot.

Jean er fulgt efter Vognen i lang Afstand for at lære Vejen at kende ud til den nye Bolig; han er ked af det, men dog ikke utrøstelig. Thi han synes selv, at Prinsen er for god til ham og hans Lige. Og det er en Aftale, at han som hidtil skal komme, naar han kan, og faa sin Kaffe ved Kaminen. Sonja har bedt ham derom. Han har frelst Sonios Liv; og Drengen har til Gengæld reddet ham; men det sidste er der ingen, der ved, uden han selv.

Filosoffen forbavsede Studenterne paa Boule'mich'en ved for første Gang i lang Tid at være fraværende fra sin Arbejdsplads.

Allerede ved Sekstiden vandrede han ned

over. Den første unge Student, som nærmede sig for at hilse og høste en Smule Visdom, affærdigede han med endnu større filosofisk Knaphed, end han plejede.

— Vi vide intet! — sagde han og rystede sit støvede Haar — uden Forkrænkeligheden!

Da den unge Student hilste ironisk, sagde Filosoffen med den ham egne urystelige Ro:

— Jeg mangler seks Sous til en Omnibus.

Studenten tog Mod til sig og vilde forsøge at bringe Filosoffen ud af Fatning. Maaske mente han ogsaa, at hans usædvanlige Knaphed ikke stod i Forhold til de seks Sous.

— Ovenpaa koster det kun tre Sous! — sagde han.

— Ganske rigtig, unge Mand. Men to Gange tre er seks; og jeg skal ogsaa tilbage!

For dette Argument bøjede Studenten sig, bødede sit Offer og forsvandt.

Filosoffen satte sig ovenpaa en Omnibus, kørte ud til Vaugirard Kvarteret og tog den nye Lejlighed i Øjesyn.

Det var to beskedne Værelser paa anden Sal i et beskedent Hotel meublé. Men der var propert, og der var Alburum, og fra Vinduerne var der Udsigt over et Plankeværk

ind i en gammel Have, som hørte et fordums Kloster til, der nu var Hjem for forældreløse Børn.

Hver Dag kommer Filosoffen ovenpaa en Omnibus den lange Vej om Formiddagen for at læse med Sonio. Hektor betaler ham, hvad Kørselen koster. Saa spiser han Frokost med og drikker Kaffe. Mere vil han ikke have.

Han synes godt om Drengen. Der er noget i hans store, alvorlige Øjne, som drager ham til sig. Han tror paa hemmelige Evner i ham; men han taler ikke derom til nogen, — om hvad han ser i Drengen.

I sit stille Sind gør han mange Betragtninger over Rigdommen og Særheden i hans Sjæl. Han gaar frem som en Filosof af den gode gamle Skole, han tilhører. Han spørger bestandig, og lader Drengen finde Svar. Han undres ofte over hans Ord, men han siger det ikke.

Sonio og Filosoffen bliver gode Venner. Ofte følger Drengen ham paa Vej gennem de lange snævre Gader til Boulevarden.

Siden de er flyttede, er Sonio tavs og

sørgmodig. Han savner sine Venner. Det er, som var han ikke rigtig hjemme her ude i de nye Omgivelser. Det eneste gode, han kan finde ved Forandringen, er den gamle Haves Træer, som er det første, der møder hans Øje, naar han slaar Vinduet op om Morgenen.

Sonio elsker grønne Træer. Skønt han er født i Hjærtet af en stor By, elsker han Naturen. Undertiden, naar han sidder og stirrer over mellem Trækronerne, og Vinden bevæger dem, saa at Græsset derinde paa Plænen skinner frem, ser han for sig Meudonskovens Bakkeskrænter med de lyse Blomsterglimt; og det gør saa ondt i hans Hjærte at længes efter at naa derud, hvor Himlen er høj og Jorden vid med Plads for alle, at han gaar fra Vinduet for ikke længer at se.

Naar han ikke kan være derude mellem Fuglene og Blomsterne, saa vil han dog i det mindste være mellem Mennesker. Og Menneskene er først og fremmest Far Gorots Gæster, som han har set, fra han slog sine Øjne op, som har leget med ham, og som

har siddet og hængt med Hovedet ved hans Moders Kamin.

Sommetider, naar han sidder i en Krog i Stuens Halvmørke og læser i en Bog, dukker de pludselig op i et Hjørne af Stuen.

De kommer til ham en efter en; saa livagtig staar de i Stuen hos ham, at han ser dem sætte sig paa Stolen ved hans Side. De taler til ham, og han svarer dem.

Han viser dem de Billeder, han har, eller fortæller dem, hvad Filosoffen har sagt. Han viser dem det Lærred, hans Fader maler paa for Tiden, og hører deres Mening.

Han kan mærke deres Sorg paa sig. Ofte forbavser han sin Moder ved at komme hen, hvor hun sidder og syr ved Vinduet, og sige:

— Kan du høre, det gode Humør græder?

— Han tager den sorte paa. Han har vist ikke tjent noget i Dag.

II

Tyven

En Eftermiddag, som Sonio har siddet og drømt ved det aabne Vindu, ser han sit Snit og lister ned.

Han vil hjem til den gamle Gade. Der er noget galt fat derhenne. Der er noget, som drager ham, saa han ikke kan staa imod. Skønt han ved, at han ikke maa gaa noget Sted hen, uden at han har spurgt, saa gør han det dog, fordi han ikke kan lade være.

Han har gaaet Vejen saa tit med Filosoffen til Montparnasse Boulevarden, langs den og ned til Observatorie Pladsen, hvor Boule'mich'en begynder.

Med bankende Hjærte skraar han over Pantheon Pladsen. Det høje Taarn og Kirken bag er som gamle Venner, der nikker til ham.

Han drejer ned over Kirkepladsen.

8*

Aa, nu kan han skimte Far Gorots Skilt. Saa standser han et Øjeblik og ser ned ad den krogede Gade, som han kender saa godt. Han faar Lyst til at løbe hen til de gamle Butikker, hvor han saa ofte har staaet og stirret paa vidunderlige Ting.

Da hører han en Støj der nede fra.

— Stands Tyven! — raaber en hidsig Mandfolkestemme; og lidt efter ser han Manden komme løbende i sin hvide Slagterkittel ud fra Butikken.

Rundt om fra Grønthandlerboderne og fra Høkerne kommer Folk til Dørene og raaber med.

Før var Gaden næsten tom. Men nu er der en vrimlende Mængde, der fægter og tumler og raaber mellem hverandre.

De har fat i ham. De staar sammen i Klynge om Fyren, saa at han ikke kan ses.

En Hund giver sig til at gø af alle Kræfter. Den borer sig frem mellem Benene paa de omkringstaaende.

Idet de flytter sig for det rasende Dyr, kender Sonio den paa det lyse røde Halsbaand. Det er Far Fløjtes Sofie.

Sonio løber til. Hans Hjærte slaar heftigt.

Han er saa bange for, hvad der er sket. Han borer sig ind mellem Flokken. Derinde staar gamle Far Fløjte. Den tykke Slagter har fat i hans Arm og river et Stykke Kød op af hans Pose.

Far Fløjte staar der saa hjælpeløs og dukker sig under Forbandelserne; Taarer pibler frem i hans sure Øjne og triller ned i hans graa, filtrede Overskæg.

— Jeg var saa sulten! — mumler han. Da Slagteren trods sin Harme tilsidst forstaar hans Ord, saa brøler han:

— Naa, saa du var sulten, din fordømte Slyngel! — Ja, nu skal du faa, hvad du har godt af!

Han slaar ham i Hovedet med sin knyttede Næve.

— Hvor er Politiet? — skingrer en tyk Madam op, som har Charcuterie ligeoverfor. Det var hende, der saa Far Fløjte negle Kødet.

— Politiet! — det er for godt Køb. Jeg skal nok ordne ham selv! — siger Slagteren og slaar til den gamle Mand med sin flade Haand.

Sofie gør som en rasende, men Slagteren driver den fra sig med et Spark.

Nu kan Sonio ikke mere. Han er ude af sig selv af Raseri. Han ved ikke, hvad han gør. Han ser kun den gamle Stakkel staa og ryste der med Posen for sin Fod og Slagterens røde Næve mod hans Kind.

Sonio farer ind paa den tykke og hænger sig i hans Arm. Han er højrød i Ansigtet; og hans Øjne staar ham ud af Hovedet.

— Slip ham eller jeg slaar dig ihjel! — brøler Drengen og sparker af al sin Kraft Slagteren op ad hans tykke Ben.

I Forbavselse slipper Manden Taget. Alle ser maalløse paa den rasende Dreng. Ingen ænser Far Fløjte, som dukker sig efter sin Pose og gør sig lille mellem de mange.

Slagteren ler ondt med sine gule Tænder.

— Naa, saa du forsvarer en Tyveknægt, din lille Slyngel. Jeg skal lære dig, Monsieur!

Han holder Drengen ud fra sig i sine røde Næver og griner ad hans vilde Raseri; men Sonio vrider Hovedet om for at bide ham fra sig.

Idet han slipper med den ene Haand for

at lange Drengen en forsvarlig Lussing, farer Sofie, som er vendt tilbage, uden at nogen har set det, ind i den tykkes Ben. Den tager saa stor en Mundfuld, den kan orke, og hører ikke, at dens Herre fløjter dæmpet og advarende fra en Gadedør.

Slagteren slipper Drengen for at ramme Hunden; men den tykke Høkermadam tager Gerningen op; hun rusker Sonio til sig med sine fede, hvide Hænder og begynder at varme hans Ører.

Da lyder der et Grynt som af et grumt Dyr, der er tirret.

Det er Jean den eneste, som er paa Hjemvejen til Far Gorot. Han har ikke hørt eller set, hvad der er passeret; men han har genkendt Sonio i den vrede Madams Arm. I to Skridt er han hos og river Sonio til sig.

Alle kender ham i Gaden. Han er stor og stærk trods sine spidse Skuldre. Han gaar saa tavs og sørgmodig og passer sig selv til Hverdagsbrug, saa det er næsten fornøjeligt engang at se ham vred. Det har ingen af dem set før.

Madammen maa stikke Piben ind. Hun prøver paa at bruge Mund; men han er

efter hende med sine graa, truende Øjne over hendes Hoved.

Hver Gang hun aabner Munden, viser han sine Tandstumper og hvæser som en tirret Tiger ned over Fedtfolderne i Madammens Ansigt:

— Vil du holde Kæft!

Andet siger han ikke; men han gentager det, lige til hun er smuttet ind i sin Butik og har lukket efter sig.

Saa vandrer Jean den eneste som Sejrherre langs op ad Gaden med Sonio ved sin Haand.

Udenfor sin Dør staar Slagteren endnu og bander. Hunden har bidt ham forsvarligt; men nu er baade den og Far Fløjte forsvundne.

Med Graaden endnu i Halsen fortæller Sonio Jean, hvad der er sket Far Fløjte.

— Han var sulten, og saa tog han Kødet, fordi han ingen Penge havde — hulker han — har han ikke Lov til det?

Jean siger ingenting. Han ved ikke, hvad han skal svare. For Jean stjæler ikke selv, og han er dog tit sulten; han ved egentlig ikke, hvorfor han ikke gør det. Det er vist Straffeloven eller ogsaa saadan en Vane,

der hænger ved fra Barndommen og fra Klosterskolen af. Saa meget ved han dog, at det er noget, man skal lære sine Børn, at de ikke maa stjæle. Og dog har Drengen Ret alligevel.

Da Sonio kommer hjem, faar han Skænd, fordi han er gaaet uden Lov. Sonja har ventet ham med Angst i sit Hjærte.

Sonio hører ikke paa hendes bebrejdende Ord; han tænker kun paa Far Fløjte, som var sulten; og saa fortæller han sin Moder det hele.

Sonja ved ikke ret, hvad hun skal svare. Hun har det selv paa samme Maade. Hun kan ikke taale, at nogen lider Nød, og synes, det er en Skam, de ikke maa tage, hvad de skal bruge for at leve, naar de ikke kan tjene sig det selv.

— Man maa ikke stjæle! — siger hun dog og forklarer Sonio, hvad det er at eje, og hvad det er at stjæle.

Men Sonio kan ikke blive klog paa, at Far Fløjte ikke maa tage det selv, naar nu den tykke, nærige Slagter ikke vil give ham det godvilligt. Han har jo dog hele Butikken fuld.

— Men han maa selv betale for det til andre!

— Ja, men saa kan Far Fløjte jo komme og betale ham det tilbage en anden Gang eller give ham, naar han har noget, som Slagteren mangler.

— Far Fløjte faar maaske ikke noget, som Slagteren har Brug for. Maaske mangler Slagteren aldrig noget.

— Jamen, naar han aldrig mangler noget, saa kan han ogsaa undvære et Stykke Kød til Far Fløjte, som mangler saa meget!

Sonja ved ikke, hvad hun skal svare. Hun synes jo selv, det er galt indrettet altsammen.

— Menneskene er ikke alle, som de skal være! — siger hun tilsidst. Og den, som stjæler, selv om det er af Sult og Nød, han bliver taget og sat i Fængsel. Det er nu engang saadan, og derfor maa man ikke stjæle.

— Ja, men det er forkert! — siger Sonio og stirrer ud i Stuen med sine store, blaa Øjne, mens han rynker Panden, som han plejer, naar han tænker.

— Det laver jeg om, naar jeg bliver stor! — siger han alvorlig. — Saa skal Folk allesammen hjælpe hverandre. Og naar de ikke

vil give, saa skal man have Lov at tage selv, naar man er sulten!

Om Natten ligger Sonja og Hektor vaagen og taler sammen om Drengen. De er bange for, hvad der skjuler sig i hans Sind. De er angst for, at Samfundet en Dag skal tage ham, fordi han tænker paa sin egen Maade og ikke har lært at bøje sig for Magten, hvor den møder ham.

Sonja tør ikke længer lade Filosoffen undervise ham alene. Hun har selv engang gaaet i Skole mellem andre Børn. Ogsaa Hektor har gaaet i Skole. En slet Skole, syntes han, men dog en Skole med Lærere og Kammerater.

Saa bliver de enige om at melde Drengen ind i Skole.

III

Drømmen

Hektor har faaet Sonjas Billede solgt til en Kunsthandler. Det er med blødende Hjærte, han skiller sig ved det. Men hans Sinds Kanter er begyndt at slibes af. For Sonjas og Drengens Skyld kan han gøre Ting, han aldrig vilde have magtet før i Tiden.

Han har faaet Løfte om, at Kunsthandleren vil tage endnu et Billede, hvis han vil male den samme Model i en Have.

Hektor har faaet Lov at sidde nogle Timer hver Formiddag og male Sonja i Græsset under grønne Træer.

Han har opgivet Gøglerhaandværket. Han har sagt Engagementet ved Vauxhallen i Gaité Gaden op. Dukken med de blanke Øjne sidder atter i Krogen i hans Stue, hører og ser alt, hvad der gaar for sig fra

Morgen til Aften, uden nogensinde at give sin egen Mening til Kende.

Sonio er ikke glad for den Forandring, som nu er sket i hans Liv.

Han har faaet gode, nye Klæder og gaar hver Morgen og Eftermiddag til en Skole, hvor han sidder paa en Bænk mellem andre Børn, som ikke forstaar ham.

Han gaar saa underlig tavs omkring med længselsfulde Øjne. Sonja har ham tit for sig og spørger, hvad han tænker paa. Saa smiler han kun og ryster bedrøvet paa Hovedet.

Han kan ikke finde sig tilpas mellem de andre Drenge. Deres Lege morer ham ikke; ofte ler de haardt og muntert ad noget, som piner ham og gør ham ondt i hans Hjærte at se paa. De gør Nar ad Ting, som Sonio ikke finder morsomme; og de beundrer meget, som han maa smile medlidende ad eller vredes over.

Sonio længes efter Far Gorots Hus og hans Gæster.

Jean har han ikke set i lang Tid. Thi naar han kommer, er Sonio oftest i Skole. Og

Filosoffen, der talte saa godt og roligt med ham om alt, hvad de saa paa Gaden sammen, og lærte ham saa meget nyt om Livet og om Menneskene, ham ser han næsten aldrig mere.

En Aften, da han gaar fra Skole, faar han en umaadelig Lyst til at se den gamle Gade, hvor han er født og har levet saa længe.

I Stedet for at gaa hjem, skynder han sig bort fra de andre op gennem Le Courbe Gaden til Boulevarden. Da han endelig skimter Luxembourg Havens Træer, banker hans Hjærte af Glæde, som var han efter lang Tids Forløb endelig kommet hjem. Han skynder sig gennem Haven, thi det er lige ved Lukketid.

Saa naar han ud paa Boulevarden, hvor Lygterne just bliver tændte.

Han ved, hvor han skal finde Filosoffen. Han kender hans Spaseresteder.

Da han faar Kig paa ham, som han kommer traskende i sin store Kavaj oppe under Boulevardtræerne, bliver han saa glad, at han løber ned imod ham. Folk vender sig og ser efter den store, lyse Dreng med de

blaa Øjne. Det undrer dem, at han kender Filosoffen saa godt.

Studenterne, som kommer forbi med deres Hæfter under Armen, søgende hen til deres Spisesteder, standser og ser efter det underlige Par, som gaar der med hinanden i Haanden. Filosoffen kender de allesammen, men hvis er Drengen?

Et vittigt Hoved gætter paa en Ungdomsletsindighed, mod hvilken Filosoffens strenge Visdom ikke har bevaret ham. Men de bedst underrettede ved, at den højbarmede Grisette, som gav Filosoffen sit Knæk, har aldrig haft et Barn. Der gror ikke Græs paa Alfarvej, siger de og smiler.

Sonio spaserer med Filosoffen til Far Gorots Bagstue, da han gaar hjem for at spise sin Middagsmad.

Der bliver almindelig Glæde hos Far Gorots. Selv Klør Knægt giver Drengen et Nik. Og Marki'en, der altid er spendabel, finder et Tisousstykke frem og spørger galant til hans Fader og Moder.

Sonio faar Suppe og Ragout af Far Gorot, som ikke vil have Penge for det. Og da han har spist, kommer Jean den eneste ind i Stuen.

Han bliver lykkelig som et Barn ved at se Sonio igen. Han kan ikke dy sig for at klappe ham paa Hovedet; men det er paa en underlig, kejtet Maade; og han generer sig i det samme, han gør det.

De har allesammen hørt, hvordan det gik Far Fløjte. Der er ikke en af dem, der ikke syntes, det var rask gjort af Drengen. De under den tykke, nærige Slagter med de røde Næver — de kender ham allesammen fra Gaden — det Bid, han fik i Benet, og Sofie har faaet mangen Mundfuld til Belønning derfor.

Far Fløjte vil absolut give Sonio noget. Men han har ikke andet end nogle Cigaretter, som han lige har købt i Bureauet. Da Sonio ikke ryger, saa vil den gamle have, at han skal tage et blankt, nyslaaet Femsous Nikkelstykke, han gemmer som en Lykkeskilling.

De spørger ham, hvorledes det gaar med hans Faders Haandtering. En og anden ser surt, da han hører, at Hektor ikke mere optræder med sin Dukke. Det er næsten, som om han havde svigtet.

Sonio beder dem ud til den stille Gade

overfor den gamle Klosterhave. Men der er ingen uden Marki'en og saa Jean, som lover at komme, skønt Lysten mangler ikke nogen af dem.

De hører, hvor han gaar i Skole, og hvad han lærer. De synes ikke rigtig om det heller. Det var bedre, da han læste hjemme. Deres Erfaring er, at man behøver ikke at lære saa meget for at slide sig igennem Elendigheden. Det meste er kun til at faa Nykker af og passer ikke. Verden er helt anderledes end det, man faar proppet i sig i Skolen. Det er noget, som han bare skal have Nød og Ulykke af at glemme igen, naar Livet begynder at tage Tag med ham.

Det bliver sent, og Sonio tænker paa at vende hjem. Filosoffen er bange for at lade ham gaa alene. Hvorledes skal han finde gennem de mørke, snævre Gader paa den anden Side Boulevarden?

Saa følger han ham hen til Hjørnet, faar ham anbragt i den rigtige Omnibus og staar og vinker til ham, da han kører ned forbi Odéon.

Da Sonio endelig naar hjem, er Sonja alene.

Hun slutter ham grædende i sine Arme; men hun klager over, hvor han har gjort dem bange.

Hektor er gaaet ud for at lede efter ham. Han har spurgt fra Butik til Butik og været paa Politistationen. Ved Midnat hører de hans tunge Trin paa Trappen.

Sonja farer til og lukker op.

— Han er kommen! — siger hun.

Da Hektor staar i Stuen, er han ganske bleg; der ligger en dump Vrede i hans trætte Øjne.

Han siger ikke et Ord. Men han tager Drengen for sig og slaar ham.

Det er de første Prygl, Sonio har faaet i sit Liv.

Han er altfor forbavset til at græde eller skrige for Smærte. Først da hans Fader gaar fra ham og slænger Stokken i Krogen, bryder Graaden løs.

Han klynger sig ind til Sonja. Der er Fortvivlelse i hans Hjærte; og han forstaar ikke, at han skal straffes, fordi han har besøgt de

gamle Venner. Hans Fader maatte da vide, at han kom nok tilbage.

Om Natten vaagner han af en Drøm.

Aa, det var en dejlig Drøm! — Der stod et højt Bjerg for ham og lokkede ham op til sig.

Paa Bjerget var der fuldt af Mennesker, nogle i Dragter fra en forsvunden Tid, som han har set dem paa Billeder i Louvre, men ogsaa mange Mennesker, som han kender dem fra sin egen Tid.

Der var mange grønne Træer; der var Fugle, som kvidrede; i Græsset laa unge Mænd og Kvinder og sang op i Luften, mens smaa Kilder sprang frem og løb som Sølvtraade ned ad Bjergets Side. Paa Toppen stod en gammel Mølle og svingede sine Vinger. I Haven under den dansede Piger i hvide Klæder, smilede til ham og vinkede ad ham. Men øverst oppe paa Bjerget var en høj Hvælving spændt ud over dem alle. Den sitrede hvidt i Lyset; og det lød, som klingede en sagte Musik ud fra den.

Han har drømt den Drøm før. Han har

set de Skikkelser før. De vinker ham til sig, bort fra den store By; vidste han kun, hvor han skulde gaa for at naa derhen, saa vilde han komme. Det er, som blev han aldrig rigtig glad, før han naaede derop.

Et Sted ude i den vide Verden ligger det Bjerg og venter paa ham. Naar han bliver stor, vil han søge det op, vandre bort over grønne Marker, langs sølvklare Floder; gennem Skove vil han vandre, til han kan skimte Bjergets Top bag Skyerne. Saa vil han ikke standse, før han naar derop.

IV

De blege Ansigter

Dagene gaar. Den ene følger den anden, som Draabe paa Draabe falder fra et hældende Tag.

Der er ingen Forandring. Men Sonios Øjne bliver bestandig mere længselsfulde og hans Tanker saa fjærne, at han ikke selv kender deres Maal.

Kun Søndagen bringer Afveksling. Da tager Hektor og Sonja ham med ad Floden til Saint Cloud eller Suresnes. Saa spaserer de hjem gennem Boulogneskoven, hvor de lægger sig i Græsset og stirrer op i den fri, blaa Luft.

Eller hans Fader tager ham med i Louvre. Der gaar han helst. Der er saa meget forunderligt at leve i. Saa meget, der rykker ham bort fra Byen og Gaden ud til det Sted, hvor hans Drøms Bjerg maa ligge — det, som han vil finde engang.

Om Vinteren er der fuldt i den lange Sal med de hvide Figurer af fattige Mennesker, som nyder Varmen. Sonio forstaar først ikke, hvad de gaar der for; thi de ser ikke paa nogen Ting, staar kun med Hænderne i Lommen og stirrer med sløve Øjne ud for sig paa samme Plet.

— De varmer sig! — siger Hektor, som selv har staaet her engang i sin Nød.

En ung Pige med røde Skjolder i Ansigtet og udstaaende vandblaa Øjne staar midt paa Flisegulvet over Jærnristen, hvorfra Varmen stiger op.

En lurvet Fyr nærmer sig og siger med et skævt Smil nogle sjofle Ord til hende.

Hun vender sig og svarer ham ikke; men der kommer i hendes Øjne en pludselig hjælpeløs Smerte, som Sonio føler helt ind i sit Hjærte.

Han undrer sig, som han saa ofte har gjort, over, hvor mærkeligt det er i Verden. Der er saa mange, som bor i store, pragtfulde Huse, der Aften efter Aften oplyses og opvarmes som til Fest.

Hvor er det da nødvendigt, at en stakkels, fattig Pige maa ty helt herhen fra sin For-

stadsgade for at snige sig lidt Varme til? — Skulde der mon virkelig ikke være Brændsel nok i Verden til at varme dem alle?

De gaar op ad den brede Trappe, forbi den Kvinde uden Hoved, der staar paa Skibsstavnen og hedder Victoria.

Derfra kommer de ind i den lange Sal med de høje Vinduer og de forgyldte Frugter paa Vægpillerne.

Der er mange Mennesker herinde. Folk, der er kommen ind fra Landet i deres Søndagsstads, og fremmede med røde Bøger i Haanden.

Omkring det midterste af Glashusene er der ligefrem Trængsel. Folk staar trykkede op ad det fløjelsbetrukne Rækværk, som løber omkring Glashuset.

Derinde straaler en stor, stor Diamant. Den er hæftet paa en Naal, som er stukket ned i Fløjlet over den skraa Plade.

Der ligger ogsaa en lang Kaarde, hvis Hæfte er besat med Diamanter, saa at man næppe kan skimte Metallet. To juvelbesatte Kroner ligger der og en Sten, der lyser rødt som det skæreste Rosenblad.

Sonio trækker Hektor ved Haanden. Han

vil se alt det, der glimrer i Solen der under Glasset.

De kan ikke komme helt derhen. Der er et stort Selskab af fremmede, som holder Pladsen besat. De har en Fører med sig — en af dem, der staar udenfor Louvres Dør, nede i Buegangen, og byder sig til at vise Folk omkring i det mægtige Hus.

Sonio lytter til det, han forklarer Sværmen, der ser ud som velhavende Provinsboere.

— Det er Krondiamanterne! — siger han, Den store Sten hedder „Regenten“. Det er den smukkeste Diamant i Verden; den er femten Millioner Francs værd. Den anden Sten, der lyser som et Rosenblad, hedder „Ferskenblomsten“; ogsaa den er mere værd, end hvad mange fattige Mennesker kan leve af i et Aar.

Der lyder et Brag — et klingrende Brag af Glas, der splintres og slynges over Gulvet. Mængden viger forskrækket til Side. I Øjeblikket er der ingen, der ved, hvad der er sket.

Pludselig raaber den Opsynsmand, der stod ved Glashuset og holdt Vagt over

Krondiamanterne, nogle vrede Ord, som ingen forstaar. Man ser Arme fægte i Luften. Der pustes og stønnes af to, som brydes.

Opsynsmanden har fat i en lurvet Fyrs Arme og søger at holde dem fast.

Folk stimler atter sammen og lukker Udsigten for Sonio, som klemmer sin Faders Haand.

Føreren kommer Opsynsmanden til Hjælp. De vrede Stemmer skratter op mod det høje, forsirede Loft med de yndige Gudinder paa Himmelgrund.

Publikum blander sig i Striden.

Hidsige Stemmer raaber til den lurvede Fyr, hvis Arm nu er spændt som i en Skruestik.

— Hvad er det, han siger? — spørger de fjærnere dem, der staar nærmest ved det knuste Glashus med Krondiamanterne, der er mere værd end mange Tusenders fattige Arbejde, og som kunde ernære en hel Hær lurvede Fyre.

— Ned med Kapitalen! — raaber han af fuld Hals, den fangne, mens han kæmper for at komme løs.

Nu ser Sonio hans røde, oppustede Ansigt, der er fuldt af mørke Skægstubbe. Hans Øjne er vilde og blodunderløbne som en bunden Tyrs. Blikket flakker som en hoppende Flamme fra den ene til den anden af de velklædte Provinsboere og de fremmede med den røde Bog i Handen.

— Ned med Røverne! — brøler han og slaar med Hovedet imod en lille rundmavet Mand, som har en opknappet Pels hængende løst over sin Skulder og et stort Guldsignet daskende foran paa Vesten.

Det er Førerens Ord, som har tændt. Medens den lurvede stod der og varmede sig, lyttende med sløve Øjne til, hvad han berettede for de undrende fremmede, saa for de femten Millioner Francs som en Gnist fra et forbiilende Tog ind i hans taagede Hjærne og tændte Spritdunsten.

Femten Millioner Francs for en Sten, som sidder til Stads i et Glashus, medens han og hans Kvinde og deres usle Unger og de mange, mange, der famler rundt i Kvarteret derude, sulter og lider, lider og sulter.

Han tænkte ikke, han sansede intet. Det eksploderede kun i ham, alt det giftige

Sprængstof, som mange Aars Nød havde afsat i hans drikomtaagede Hjærne.

Da var det, han for til og plantede sine haarde Næver i Glasvæggen, saa Splinterne stod i Straaler ud over Salen, og alle veg forfærdede til Side.

Nu, da han er fangen, med Armene vreden bag om af fire forsvarlige Næver, giver Baalet sig Luft i Ord.

Som en Flod, der bryder en Dæmning, der længe har stemt Vandet tilbage, saaledes vælder de nu af ham, alle de Ord, han har snappet op i Aviser, hørt paa Møder, og som har fundet sig en Krog i hans Hjærne.

— Ned med de fede Slyngler, som sulter os og stjæler vores Arbejde! — Vi vil ha' de femten Millioner! — Giv hid! — Vi skal brænde den fordømte By over Jeres Hoveder! — femten Millioner for en Sten! — Vi vil ha' den Sten! — Vi vil sælge den Sten! — Vi vil ha' de femten Millioner, som I har stjaalet fra os! — Røvere — Mordere — Slyngler — Bødler!

De slæber ham bort fra Glashuset, mens de fremmede og Provinsboerne viger til Side i en stor Bue.

Idet Skældsord og Eder vælder ud af hans forvredne Mund, hager hans Blik sig fat i den lille Mand med Pelsen; hans Øjenflammer slipper ham ikke, og da hans Arme er tvungne, slaar han Trusler imod ham med sit Hoved og vender sig om, mens han slæbes gennem Salen, saa længe han endnu kan skimte ham.

Sonio staar maalløs ved sin Faders Side. Han har sluppet hans Haand; mens hans Øje følger den ulykkelige, dirrer han over hele Kroppen.

Det var, som en Dør pludselig blev reven op for hans Øje. Skønt han fra Barnsben har levet mellem dem, som lider Nød, har han dog aldrig vidst af Uretten i Verden.

Han forstaar ikke helt, hvad han mente, den forpinte, rasende Stakkel; men det er, som havde han set gennem en aaben Dør i et pludseligt Lysglimt ud over den By, han er født i, — set dens Aasyn uden at kende det igen, skønt han ved, at det er det samme.

Nu oplever han det for første Gang. De pragtfulde Smykker, han har set lyse i Blus-

sene fra Boulevardernes Vinduer, de fine Klæder, han har set om smukke Kvinder, de kostbare Automobiler, han har set suse forbi over Asfalten med en Hale af Røg, — alt det, han har set med straalende Øjne og med Glæde, — det er ikke en Gave fra oven, en Tingenes nødvendige Orden til Fryd og til Øjenlyst for alle.

En frygtelig Sandhed dæmrer for ham i det fjærne.

Mange, mange maa sulte og fryse, for at disse skønne Ting kan blive til.

Om de ikke var, vilde der da ikke være Brød for alle sultne Munde og Varme for alle frysende Stakler?

Tavs vender han hjemad gennem Byen ved sin Faders Side.

Det er, som havde Byen skiftet Farve. De Gader, han kender saa godt, er ikke de samme.

Det er de samme Ting i Butiksvinduerne, som laa der, da han gik ud; men bag deres straalende Pragt, bag al den unyttige Glimmer øjner han de sultne, frysende, blege Ansigter, der anklager og forbander.

Hans Hjærte er saa fuldt, at han synes, der maa ske noget med ham.

Det er altfor fuldt til, at han tør tale sin Nød ud til nogen. Det er, som ingen kunde hjælpe ham med at bære den ny Byrde. Ikke engang hans Moder.

Om Natten kan han ikke sove.

Han rejser sig over Ende og søger at komme til Rette med de blege, sultne Ansigter, som stirrer fra Mørket omkring ham.

Det røde, forsvirede Ansigt med de blodunderløbne Øjne og de mørke Skægstubbe vælter hele sin mørke Flod af Skældsord mod hans Øre, mens han slaar med Hovedet og vrider Kroppen for at faa Armene løs af de haandfaste Tag.

Han kan ikke længer holde det ud. Han rejser sig af Sengen og gaar ud paa Gulvet.

Medens han hastig tager Klæderne paa, er det, som faldt der Ro over dem. Saa letter han Døren og gaar ud i Natten, bort fra de blege, sultne Ansigter, der tvinger hans Sind; thi han ved ingen Hjælp.

V

Klippen, der staar

De vandrer langs Floden i Morgentaagen, Jean den eneste, Sonio og Filosoffen.

Sonio søgte dem op, hvor han vidste, de holdt til.

Filosoffen kom imod dem paa Boulevarden. Han havde et Papir i Haanden og Taarer i sine store, blege Øjne.

— Min Moder kalder mig! — sagde han — hun er en gammel Kone, og nu kalder hun mig hjem.

Sammen gik de til Jeans Kvarter. De bankede ham op. Han for forvildet over Ende og troede, der var Brand i Huset.

Saa sprang han ud og hørte deres Ærende. Han klædte sig paa, tog sin Stav og drog med dem.

Nu vandrer de langs den lille Flod i den tidlige, taagede Morgen.

De har vandret den halve Nat og hørt Floden risle dem hviskende i Møde. Den vil den modsatte Vej, ned til Seinen, hvor den har sit Udløb. Den bringer dem Bud fra Bjergene, hist ude fra den lille By ved deres Fod, hvor Filosoffens gamle Moder har sit Hjem.

Hun har ikke set ham i mange Aar; men hun ved, at han vil komme engang, naar hun kalder ham hjem. Hun har født ham til Verden med Smærte. Og den Smærte vil han engang erstatte hende, naar hun skal dø.

Filosoffen har ondt i sine fordrejede Fødder. Han er vel vant til at gaa, men kun paa Asfalt og paa Stenbro.

De smaa, runde Flodsten, som knirker her i Halvmørket under deres Fødder, mens de slanke, unge Popler langs Vejen staar hyllet i Taageslør og lytter mod Lys og Lykke — dem kan hans Fod ikke taale.

Ofte maa han sætte sig i Kanten, hvor der endnu er en Tot Grønt over Muldjord, som Træerne har fældet ned.

Der sidder han med Jean ved sin Side og Sonio lænet op mod hans gamle Kappe.

Den hele Vej har han talt, som de aldrig har hørt ham tale før.

Han, den ordknappe Vismand, — her i Fuglenes Hjem, i Træernes Stue, ved Flodens Leje — her aabner han i Natten for alt, hvad hans Hjærte gemmer, alt hvad Livet draabevis har fældet ned i hans Sind, kolde, klare, rene Draaber.

— Saaledes — siger han — er det Menneskets oprindelige Lod at vandre! — Aldrig sove under Tag! — fange Luften og Lyset, som Naturen giver det! — det onde med det gode — ved Vinter og ved Vaar. Tage det gode, hvor man finder det, er Menneskers egentlige Lykke.

Han klapper sin gamle Kappe, som var det en Broder.

— Man maa saa sig selv og høste sig selv bestandig, hvis man vil bevare sig selv — sit eget Menneske i dets Nøgenhed.

Thi Mennesket er nøgent, som Gud er nøgen. Gud har intet, og Mennesket endnu mindre. Nøgen er det født, og nøgent dør det. I Elskov er det nøgent; og naar det sygner, klæder det sig nøgent og gemmer sig hen. I sin Bøn og i sin Tanke er det

nøgent. Alt, hvad der klæder og værger os, er ikke vort; det er det store Mørkes, det er Samfundets.

Sonio lytter til hans Ord i Natten. Han forstaar dem ikke; de kommer til hans Øre, som var det ingen menneskelig Mund, der sagde dem, men en nøgen Sjæl, der talte med Luftens og med Nattens Stemme.

Han vender sig og lytter tilbage, der hvor den store By nu ligger bag ham. Dens Nød og Elendighed har han rystet af sig. Han er flygtet for de blege Ansigter. Det er en stor Lykke, synes han, at sidde her ved et hviskende Vand og aande Fuglenes Luft, som den stryger herned langt og vidt udefra.

Saa tænker han med ét paa sin Moder. Han nikker frem for sig; hun er ham nær i Natten; han kan høre hendes Hjærtes Slag.

— Jeg kommer tilbage, jeg kommer igen, naar jeg kan!

Filosoffen føler, hvor hans Tanker færdes; og hans magre Haand glider hen over Sonios Skulder.

— Moderkærligheden er det største — siger han — det eneste, som staar. Mens

alt andet skifter, staar den fast som en Klippe!

De rejser sig op for at vandre videre. Men da Filosoffens Fødder endnu smærter ham, bøjer Jean sig ned, løfter ham i Tavshed op paa sine Skuldre og bærer ham paa sin Ryg.

Saaledes vandrer de, Jean med sin Byrde og Sonio ved hans Side; og imedens taler Filosoffen ud i Natten.

— Smærte! — siger han — hvad er Smærte? — det er kun et Brud paa Takten, paa den Livets' Rytme, som det gælder at bevare. Alting skifter og skiftes om bestandig. Mad bliver til Møg; og af Møget spirer atter Næring. Haab bliver til Erindring; men af vore Minder fødes nye Haab. Saaledes er alt Liv for Aanden saa vel som for Kroppen. Alt maa skiftes for at leve. Denne Skiften giver ingen Smærte. Vore Tænder slides langsomt, og vor Hjærne slides. Det er ingen Smærte. Men brydes Tanden af, slappes Hjærnen pludselig, staar Fordøjelsen pludselig stille, saa er Rytmen brudt, saa er Takten slukket, saa kommer Smærten. Moder og Fader ældes daglig for

vort Øje. Det er ingen Smærte; men falder Døden pludselig over dem, eller lammes de af Slag, saa føler vi Længsel og Smærte. Døden selv, den høje, yderste, mægtige, den er kun et Brud paa Rytmen, — det største Brud, vi kender; derfor volder den den største Smærte og den største Angst. Hvad der fuldbyrdes i Tidens Fylde, i den rette Takt og Rytme, giver ikke Saar og Brud, kun Omskiften.

— Men Smærten — siger Jean — og klemmer hans Fødder ind med sine Arme, at han kan sidde bedre fast — Smærten gør dog ondt alligevel. Derved er intet at gøre.

— Det gælder at være rolig — siger Filosoffen — det gælder om at holde Takten trods alt — Rytmen; hvert Menneske har sin; den er givet i hans Hjærteslag. Den langsomme Smærte er ingen Smærte. Den langsomme Død er ingen Død. Mennesket er som en Søfarende. I rolig Bølgegang, saa længe han kan lempe sin Bevægelse efter Skibets Slingren, saa længe gaar det an. Men den Bølge, der uforudset og uberegnelig bryder Takten, den gør ham søsyg, den volder ham Smærte.

— Smærte er Smærte og Sygdom er Sygdom! — siger Jean; han kan ikke klare det anderledes for sig selv.

— Sygdom — siger Filosoffen — hører Samfundet til. Vilde Dyr kender kun lidt til Sygdom. En Løve dør af Ælde eller i Strid. Først naar den fanges, kommer Sygdommen til. Saaledes ogsaa med Husdyr og Mennesker. I Samfundets Bur, i Tvangsarbejde faar Naturen ikke Lov at virke frit. Da først lærer Mennesker og Dyr Sygdom at kende.

Atter tænker Sonio paa sin Moder. Han ser hendes Opvaagnen i det lyse Kammer, ser hendes ængstelige Øjne mod den tomme Seng. Og atter nikker han til hende, at han skal komme tilbage, naar han har naaet der hen, hvor Drømmen vinker ham.

Filosoffen føler paany hans Tanker.

— Moderkærligheden staar igennem Tiden! — siger han. — Det er Klippen, hvorpaa alt er bygget. Se, nu vandrer jeg tilbage til Klippen, hvorfra jeg rev mig løs; og nu, jeg vandrer hjemad, vandrer du ud fra din Moder for første Gang. Skønt vore Maal er modsatte, Sonio, saa vandrer vi dog her ad

den samme Vej. Saaledes er Livet. Maalet er forskelligt, men Vejen er den samme.

Længe vandrer de i Tavshed ad den stenede Sti langs de unge, slanke Popler.

Fjærnt skimtes Dagen som en aaben Kyst, der toner frem under Taagen. Den er fuld af dunkle Æventyr, den lyse Linje. Sonio kan ikke faa sine Øjne derfra.

Den toner som en lang, dirrende Bølgelinje under den mørke Himmels Tryk.

Der er hvide, lysende Skyer bag. Snart vil de kæmpe sig frem og vinde Sejr. Da vil Landet ligge under dem uden Røg, uden Taage, uden Menneskesmudset og Færdselsskriget — smilende og muntert, fuldt af gode Ønsker, bølgende og bakkende, med slanke, unge Træer og brun, dampende Muldjord i lange Flager, som Ploven har furet dem.

Hør, den første Fuglestrube hist fra den spinkle Trætop, som svajer stille for en Morgenbrise!

Det er kun et Kluk, et Godmorgen, maaske et Nys kun i Dæmringskulden. Nu sidder den vist med Øjet paa Klem og vipper imod den lyse, bævende Stribe hist i Øst.

Det er Tid at sove endnu, tænker den. Den putter Hovedet til Rette bag under Vingen; den klamrer Kløerne om Kvisten og sover endnu et lille Stænk inden Gryet.

Nu, da Taagen letter, som Slør løftes af Slør, indtil kun de lyse, hvide er tilbage, begynder Filosoffen fra sit høje Stade paa Jeans Ryg at skelne Land og Bjerg.

Han tager gamle Kendingstegn i Agt. Nu kender han Flodens store Bue hist under Slottets Have; og han søger de gamle Linde øverst paa Bakken derhenne.

Jo, de staar der endnu. Han holder den magre Haand for Øjet og stirrer ud mod Bjerget, der ligger som en truende Vinter længst tilbage.

Ja, nu kan han skimte, dunkle, graa i Taagen, de første Tage, som han ved bliver røde, naar Lyset stiger.

Han søger Huset, hvor hans gamle Moder kalder ham hjem. Men endnu finder han det ikke.

— Hun er statelig og rank, min gamle Moder! — siger han, som fortæller han et herligt Æventyr.

— Med sine hvide Haar over den høje

Pande. De mørke Øjne skuer ud over Land og Sø og tager det alt i sin Besiddelse hver Morgen og hver Aften, naar hun staar for sit Hus' Dør og skygger med Haanden for Øjet ud over den Jord, hun har vandret paa i saa mange Aar!

Jean og Sonio tier. De længes efter at se Filosoffens Moder.

Foden er træt, og de er sultne.

Dagen stiger.

Taagen har klumpet sig sammen og viger op mod Bjergets Side. Der fanges den i de mørke Skoves Net. Vinden, der pludselig stryger ned over fra Toppen, som bragte den Ilbud fra Solen, jager Klumpen gennem Nettet, og Træerne sønderriver den som Tusende Naale. En Flig bliver hængende hist og her; men den store Klump driver højere op mod Bjergets Top.

— Der! — raaber Filosoffen og peger ret ud for sig.

Sonio ser op imod ham.

Han har et Smil om sin blege Mund. Og hans store Øjne stirrer frem, som saa de ind i det herlige Æventyr.

— Der! — siger han; og hans Stemme bliver dæmpet for alt det, som trænger sig paa.

De kan intet se endnu.

Men da de kommer frem foran Bakken, og den stenede Vej snor sig bort fra den hviskende Flod, op mellem Muldflagerne, ser de, hist hvor Stien begynder at træde Bjerget, et lille usselt Hus paa Hæld.

Solen blinker i det ene Vindu. Det er, som sendte Huset et spejdende Øjekast ned imod dem fra Æventyret — et genkendende, et jublende Øjekast mod Sønnen, mod Prinsen, der vandrer tilbage.

Filosoffen vil ned fra Jeans Ryg. Han løber fra dem, saa godt han kan paa sine ømme Fødder. Han raaber noget, som de ikke forstaar. Saa ser de ham kaste sig ned foran Døren.

Og der i dens Aabning sidder, med den krogede Ryg lænet mod Stolpen, med Lyset vældende ind over sit rynkede Ansigt, en gammel Morlille.

Hun er ikke statelig; hun er ikke smuk. Hun er lille, tør og vissen.

Hendes hvide Haar hænger i urede Tjav-

ser ned over hendes Nakke og frem for hendes runkne, brune Hals, der er furet som en stormpisket Jord.

I store Huler sidder to glansløse Øjenkugler dybt inde.

Den tandløse Mund bevæger sig uafladelig — og hør, hun taler, men Ordene kan man ikke forstaa.

Hendes krogede Fingre flænger Luften, som var de vant til det haardeste Arbejde og savnede den gamle Gerning.

Et lille kroget, usselt, halvblindt Menneskefnug, henslængt paa Kanten af Vejen og dog en Klippe — den eneste Klippe, der staar.

Et Moderhjærte, som kalder tilbage.

VI

Mellem Urtebede

Den Dag dvæler Jean og Sonio hos Filosoffen og hans Moder.

Saa vandrer de videre mod nye Maal.

Sonio vil ud i Verden, bort fra Byen, ud i Naturen og ind i Livet.

Der var et Bjerg, som vinkede ham i Drømme. Et Bjerg med rindende Kilder og unge, lyse Træer, med Fuglesang og Solskin over grønne Haver. Der vil han hen; og naar han har fundet det, saa vil han vandre tilbage og hente sin Fader og Moder.

Jean forstaar ham ikke, men han handler ikke selv. Han er et Værktøj kun. Et Redskab var han hele sit Liv i en Haand, han ikke kender — et blindt Redskab. Et Instrument var han ogsaa, men hvem der spiller paa det, ved han ikke.

Det gode Humør har engang betroet

ham sin Skæbne; han har talt til ham om sin Søster, der døde og efterlod en Datter, en lille brunøjet munter Datter med en Mund som et modent Kirsebær.

Hun er det eneste, som det gode Humør har i Verden. Han har anbragt hende hos en Gartner, langt udenfor Paris.

Hun maa ikke se den store By, ikke lære dens Nød, dens Fristelser, dens farlige Skønhed og dens aabenlyse Hæslighed at kende.

Han har foreholdt den Mand det, hos hvem hun er i Pleje. Aldrig maa han tage hende med til Paris.

Det er Jeanne Marie, hvem det gode Humør besøger, naar han ser til sine Gaarde paa Landet, som han kalder det.

Han betaler for hende af sin Dags Gerning. Han betaler godt; og det er hans Forfængelighed, at hun er klædt som en Datter af et „bedre“ Hjem.

Hun nyder god Undervisning; og naar det gode Humør besøger hende, har han en pæn sort Frakke paa. Hans Gang er adstadig som en pensioneret Bestillingsmands. Han gaar med Hænderne paa Ryggen omkring i Haven ved Gartnerens Side og taler vær-

digt om Bedriften som en Mand, der har god Tid og alt sit paa det tørre.

Naar det gode Humør har følt Livet i Paris trykke sig, har han talt til Jean om sin Stolthed. Han er den eneste, hvem han har betroet sig til, thi Jean er tavs af Naturen.

Nu foreslaar Jean, at de skal vandre ud til Gartneren og bringe Jeanne Marie en Hilsen fra hendes Onkel.

Han ved, at Byen maa ligge her et Sted i Retningen. Og han spørger sig for, til han faar Besked.

Saaledes vandrer de igen ad Landevejen mod et nyt Maal.

Det er en kold, klar Dag. Solen er oppe; paa Vejen og i Grøftekanten glimrer det fra Tusende smeltede Rimperler; thi Vinden har staaet kold og skarp ned fra Bjergene i Nat.

Naar Sulten kommer over dem, gaar de ind i den nærmeste Gaard. Jean gør sine Kunster; og Folkene byder dem ind og giver dem Brød og Vin.

Vejen stiger bestandig op mod et Bjerg, hvor Vinhaverne ligge med de tomme Sta-

ger, hvor de tunge Klaser har hængt, der nu kun er en Drøm.

Den snor sig langs en overgroet Kløft, hvor en Kilde klinger saa dybt nede, at man ikke kan se dens Sølv mellem Tjørnene.

Der ligger Hus ved Hus, høje ud imod Vejen, lave op imod Bjergsiden. Smaa, uanselige Huse med aabne Skodder for Luft og Lys, med smaa Haver langs Muren og Stakke som hældende Paddehatte indenfor Gærdet.

Endelig vider Landet sig ud paany. De naar ud paa den anden Side Højdedraget. Og her smiler gamle Haver imod dem.

Luften er fuld af Kvidder og Duft. Sonio standser og aander den til sig i dybe Drag. Han har Lyst til at aabne sin Favn og trykke det alt til sig, om han kunde.

Han synes, han har været der før, mellem disse krogede, gamle Frugttræer, som stirrer mod Jorden med deres afløvede Grene og mindes Sommeren i den sene Høst — mellem disse lysmalede Huse med Skiffertag og unge, muntre Ahorntræer for deres Gavl.

Han synes, han kender Kaalbuskene, som vælder ud over den fede, brune, fugtige Jord,

der suger al Væden og Køligheden til sig om Natten for at give den frisk og dampende igen under Solens Smil.

Det er et Blink fra hans Drømme, ved han. Han nærmer sig deres Land, synes han; og dog er det ikke Maalet, ikke det Livets Bjerg, han engang har set.

Jean finder sig frem fra Hus til Hus.

Endelig staar de ved Havelaagen, hvor Gartneren bor.

En Hane galer kry derinde bag Laagen, en Høne kagler nærsomt.

Fra Huset stirrer de vidaabne Skodder ud imod Vejen. Og omme bag Udhuset, der trykker sig mod Gavlen som et Barn til sin Moders Skørt, ser man ned over en hældende Række af Bede.

Artiskokker, Kaaltoppe, visnede Ærtebuske; Vinstokke, gamle og snoede som et vildsomt Livs forviklede Skæbne, kryber op ad Stængerne i et langt Espalier, der er overbygget med løse Stænger.

Herfra har Druerne for to Maaneder siden nikket for Vægten og modnet deres Saft i Solen, til Høsten kom, da Karle og Piger

under Latter og Dril rev dem ned i Kurve, mens Druernes røde Blod sprøjtede ud over Fingrene og sivede ned i den soltørrede Jord.

Der staar en lille brunøjet Pige med det sorte Haar slaaet ud over Nakken. Hun staar midt i Gangen foran Havetrappen med spærrede Ben og stirrer nysgerrigt mod det fremmede Par.

Hun trækker Næsefligene hovent i Vejret og tænker, det er Landstrygere.

Han med den skaldede Tinding og de spidse Skuldre er da en Tigger, det er sikkert nok.

Men den unge ved hans Side med de store blaa Øjne og det lyse Haar, ham kan hun ikke blive klog paa. Hans Tøj er bedre; hans Holdning er rankere; og hans Haand søger saa famlende ud imod Laagen, som om den ikke var vant til at gribe rigtig fat.

Jean spørger efter Gartneren.

Jo, det er hans Hus.

Saa nævner han Søsterdatterens Navn.

— Jeanne Marie, det er mig! — siger den Lille og slaar Lokken tilbage med et Kast af Hovedet.

Jean bliver tavs.

Han ser forskrækket paa den lille hovmodige med det sorte Haar og Opstoppernæsen. Han søger Lighed, men kan ikke finde nogen.

Er det muligt, at det virkelig er det gode Humørs Søsterdatter. Hun dér er jo et Herskabsbarn, det er tydeligt nok. Sikke ren hun er i Ansigtet og paa Hænderne, som om hun aldrig rørte ved Snavs. Og Haaret saa net og villigt ned ad hendes Ryg. Og Forklædet er strøget og falder i de rigtige Folder.

Han holder hende som en Prinsesse, tænker Jean og bliver rød i Kinden. Han ved ikke, hvorledes han skal bringe hende en Hilsen. Han ser godt, at hun tager ham for en Tigger eller Landstryger; han *er* det jo ogsaa.

Da forstaar Sonio, hvad der bekymrer ham. Han ved godt, at han selv har et andet Udseende end sin Fælle. Han ranker sin Ryg og træder helt hen mod den lille Pige med Opstoppernæsen.

Nu kan hun ikke dy sig længere. Hun smiler til ham; og hele Ansigtet ligger pludselig i Lys.

— Jeg kan bringe Dem en Hilsen fra Deres Onkel! — siger Sonio og smiler igen.

Med ét er hun som forvandlet. Hun springer imod ham, lukker Laagen op, standser tøvende og lader med et spørgende Blik til Sonio ogsaa Jean smutte ind.

Jeanne Marie gaar med de Fremmede gennem Vinløvsgangen ned, hvor Gartneren arbejder med sine Mistbænke.

— Har I hørt min Onkel synge og spille? — spørger hun og slaar Haaret bort fra Kinden.

— Ja! — siger Jean og ser op paa hende, der er saa fin og pyntelig, mens det gode Humør er grim og fattig.

Han vil gerne fortælle hende, hvad der hændte hendes Onkel forleden i en mørk Gaard, da han sang i sit onde Lune; men hun knejser med Hovedet og siger:

— Naar jeg bliver stor, vil jeg ogsaa synge og spille som min Onkel. Jeg vil blive lige saa berømt som han. Og alle de smukke Damer med Diamanter i Haaret og Ørerne og de fine Herrer vil se op imod mig paa Scenen, hvor jeg staar, klappe med deres

hvide Handsker og raabe „Bravo“ og „Bis“. Saa vil jeg neje saa dybt og slaa ud med Haanden og synge det igen.

Hun bøjer sig mod Sonios Øre og hvisker:

— Han der, den gamle i det snavsede Tøj, har han ogsaa hørt min Onkel?

— Ja! — siger Sonio og ser forbavset paa hendes straalende Øjne.

— Min Onkel har fortalt mig, at ingen kommer ind, som ikke er selskabsklædt. Herrerne har sort Kjole og stort hvidt Bryst. Har han der ogsaa en Kjole?

Sonio ved ikke, hvad han skal svare.

Er det ikke ham, hun mener, den stakkels Fyr i den ærtegule Jakke med det skæve Hoved og Nakken rund som en Melon?

Jean har hørt hendes Ord. Skønt han er dum og hans Tanker kun dorske og sløve, saa forstaar han med et det hele. Han griber Sonio i Armen, at han ikke skal tale.

— Ja! — siger han og nikker højtideligt med sit skaldede Hoved — Deres Onkel har en dejlig Stemme. Det kan nok være, at han kan tage dem med Storm, de fine

Damer og Herrer, naar han staar der paa Scenen.

Saaledes lader de „det gode Humørs“ Drømme i Fred.

Sonio og Jean bliver hos Gartneren. Der er Arbejde nok for dem begge; og deres Fordringer gaar ikke ud over det nødvendige.

Sonio staar op med Solen og Fuglene. Han trives som Planterne, og han lever med dem.

Han føler sig saa let og glad, som var et Tryk væltet fra hans Skulder.

Hans Øje kærtegner Spirerne, naar de titter op over Jorden, og glipper med Øjet imod Solen for første Gang. Det er, som forstod han, hvad de hviskede, som hørte han deres stille Undren, som saa han det lyse Smil, Solen lokker frem paa deres Kind.

Hvor er dog Jorden skøn — hvor er dog Livet herligt!

Han har aldrig vidst det før, at det at aande Luften til sig i en stille, kølig Morgen, at lade Solen skinne paa sit nøgne Bryst, mens Haanden hviler et Øjeblik i lykkelig

Træthed — det alene er en Rigdom, som intet kan erstatte.

Det hele Aar bliver han hos Gartneren.

Da kommer en Dag en vandrende Spillemand ned over Bjerget. Han har et sygt Smil om sin Mund. Det er en Savoyard, som vandrer bestandig; og dog længes han tilbage mod det Bjerg, som ikke kan føde ham.

Han sætter sig for Havedøren paa Vejkanten ved Aften og spiller sin sørgelige Melodi.

Sonio rejser Hovedet fra sit Arbejde. Hans Haand falder ledig ned fra den Busk, han bandt op.

De længselsfulde Toner lister sig ind i hans Øre med hans Moders Stemme. Og inden Spillemanden endnu har sin Vise færdig, løber Taarerne ned ad hans Kind.

Han ser Stuen der hjemme, den lyse Stue. Han ser sin Moders store, ubevæbnede Blik søge langt mod Ruden over Trætoppene i Klosterhaven. Hun taler til ham med Blikket, og han svarer gennem Taarer; men han er ikke vis paa, at hun forstaar det.

Saa gaar han atter ned til Mistbænkene, hvor han kan skimte Jeans bøjede Ryg.

Han rører ved hans Arm.

Jean ser op, og straks læser han Sorgen i hans Blik. Han slipper Urtepotten, saa den bløde, sandede Muld falder ned over Glasset.

Spørgende ser han paa ham med sine brune Øjne.

Inden Sonio endnu har faaet talt, har Jean læst, hvad det er, han kræver.

Langsomt rejser han sig; og inden Døren lukkes ved Aften og Hunden slippes ud i Gaarden, har Jean taget sin Stav og er paa Vandring hjem for at bringe Hilsen og Bud.

VII

Mod Havet

Længe har de lokket Sonio, de Bjerge, som ligger hist bag Haverne.

Ved Foraar, da Jorden brister paany, da Solen smelter Sneen hist oppe, og de smaa Kilder løber som blinkende Sølvtraade ned mellem Buskene, da forstaar Sonio, at han maa videre. Da kommer Længselen paany i hans Blod. Den Længsel, som hans Fader havde før ham, den vækkes frem af Solen.

Aa, det Bjærg, som han har set ved Morgen, ved Middag, ved Aften, set i Sol, i Taage og i Skygge, set i Smil og i Taarer, det vinker ham bestandig til sig.

Den mørke Kam mod den lyse Himmel, de Skyer, som daler ned og svæver yndefuldt om Bjergets Tinding, alt kalder ham til sig, mod Syd, mod det Land, hvor Solen hilser fra ved Middagstid.

Hvad det er, som kalder ham, ved han ikke ret. Han ved kun, at Planterne forstaar ham ikke længer, at Jeanne Marie er bleven ham saa fjærn og fremmed; han ved kun, at noget stort, uendelig vidt maa ligge der bag Bjerget, som skjuler og som standser.

Han maa derud, derned paa den anden Side — ud til det store.

En Dag i Middagsstunden, mens Gaardens Folk sover, gaar han ud ad Laagen for Enden af Haven, op til Stien, som snor sig her forbi mod den lille Kirke med det spidse Taarn og forsvinder paa Bjergets Side.

En hel Dag vandrer han mod sin Drøm.

Højere og højere slynger Stien sig. Saa naar han det sidste lille Hus med den tynde Skorsten ludende over Taget.

Der gaar han ind at faa Mælk at drikke. Konen, der selv har en attenaars Dreng, der nu er til Søs, giver ham et Brød med i hans Lomme.

Han vandrer oppe, hvor Skoven begynder. Dybt falder Bjerget ned mod Floden, der

løber over Sten og mellem nedstyrtede Klipper.

Nu hører ogsaa Skoven op. Den nøgne Fjældvæg griner frem, haard og graa og furet. Kulden slaar ud fra den mørke Flade.

Nu og da hælder en ensom Birk i en Klipperevne sig nysgerrigt ud over Kløften mod det rindende Vand dybt nede.

Her er ensomt. Her er tyst og alvorligt som i en mægtig Kirke.

Nu løber Stien ud i en Klippevej, der er hugget ind i Fjældsiden.

Stenvæggen luder frem over den; og da han ser op, skygger den for Himlen.

Floden bruser stærkere. Flere smaa Bække maa have fundet Vejen ind til dens Leje; thi den svulmer med stærke Orgeltoner, som giver Genlyd mellem de stejle Vægge højt i Luften.

Vejen gaar ud og ind, som Bjerget vil det; og bestandig har den Floden ved sin Side dybt dernede.

Der ligger to gamle Møller. De store Hjul drejer langsomt rundt med grønt Slim klæbende til deres Eger.

Intet Menneske er at se. Det er, som

drejede Hjulene sig fra Tidernes Morgen, skabte med Fjældet og Floden.

Vinduerne gaber mørke ud imod ham. Ruder er der ingen af; og inde bag de tomme Gab øjner han de nøgne Vægge, uden Møbler, uden Menneskeminde.

Det bliver Nat. Lyset svinder pludselig over hans Hoved oppe mellem de stejle Vægge.

Kulden lister sig frem fra Revner og Kløfter. Nu det er mørkt, lyder Flodens Sange stærkere og tungere, som var den en ensom mørkræd Vandrer, der synger højere og højere for at holde sit Mod.

Endelig begynder Vejen at gaa ned ad. Trods Natten er det, som bølgede en varm Strøm imod hans Bryst fra det aabne Land paa den anden Side, det han aner for sin Fod, men ikke kan se.

Benene vil ikke bære ham længere. Han lægger sig under Klippen, hvor Fjældet har dannet Hule, hvor Egebuske har dækket for og Mosset klædt Bundens tynde Muld.

Sonio sover, indtil Solen vækker ham. Da springer han op og ryster Kulden af sig.

I et Nu er han ude af Hulen, fremme paa Vejen —

Der ligger Dalen, vid og bølgende grøn, for hans Øjne.

Det glimrer op imod ham fra Taageperlerne i de halvvaagne Trætoppe, fra Husenes Tage, fra den mørke Muld, som aander ud under Morgensolen.

Saa skønt og vidt er dette Syn, at han leende aabner Armene og skynder sig ned imod det rige Skød.

Han skimter et Hus hist nede, hvis hvide Mur er dækket af slyngede Grene. En blaalig Røg stiger op af den smalle Skorsten.

Huset er gammelt. Taget er brudt hist og her. Men der er en Have for med en hængende Birk og to Plataner og en lang Vinløvsgang langs Muren ud til Marken, hvor Stak staar ved Stak.

Bag ved Huset gaar en gammel Mand og hugger Kvas til en Bunke. Der ligger et Udhus med Halvtag over. En Haand, han ikke kan se, lukker indefra op for et Skur; og Hønsene stormer kaglende og klukkende

frem mellem hverandre, basker med Vingerne og hilser Solen.

Det Hus kalder ham til sig som en gammel Ven. Det er, som ventede det paa ham med sine aabne, grønne Skodder og sine muntre Høns.

Vejen drejer ned forbi langs grønne Lier. Nu ser han, hvor skønt det ligger, Huset her paa Bjergets haveklædte Side.

Thi Himlen strækker sig høj og blaa over Dalens Bund for dets Øje. Og hist ovre paa den anden Side hæver sig atter Bjerge, luftige og lette i den skære Morgen. En By ligger paa Hæld med Kirken i sin Midte; og Røgen stiger til Vejrs fra de venlige Huse, der støtter sig mod hverandre. Men oppe over Tagene ligger Vinhave ved Vinhave med de tomme Staver ud i Luften.

Han standser og vender sig mod Husets hvide Mur.

Der oppe i et aabent Vindu staar en Kvinde med Morgenkjolen løst over sit Linned.

Hendes Arm er nøgen til Albuen. Hun ser ham ikke. Hun kalder ud i Luften; og

Duerne kommer flagrende og baskende fra deres høje Hus i Gavlen og tager Korn af hendes aabne Haand.

Hun smiler til dem og kalder dem ved Navn. En og anden søger hun at fange med sin højre Haand, men Fuglen gnider sine blanke Fjer igennem hendes Fingre og smutter bort; dog er den straks tilbage.

Maaske er den kun kælen og leger lystigt med sin Herskerindes hvide Haand.

Sonio staar stille, bunden til Synet. Noget skønnere har han aldrig set. Sikkert er det den Kvinde, som har kaldt ham over Bjerget.

Nu ser hun op og bliver ham var der ude paa Vejen.

En lys Rødme iler over hendes Kind, mens hun samler Morgenkjolen foran Brystet.

Han tager Hatten af og hilser; et Øjeblik standser han tøvende. Saa skraar han rask over Vejen og gaar ind paa Pladsen foran Huset.

Han staar dernede og stirrer op paa hende med Hovedet tilbage. Der er et sollyst Smil i hans stærke blaa Øjne; og der er Foraar og Styrke over hans lyse Haar.

Hun fanges mod sin Vilje af den unge

Skæbne, som er kommen til hende over Bjerget.

Hun kan ikke lade være at stirre paa ham. Hun ser, hvor ung han er. Hun er ældre end ham og kender til Livet.

Saa nikker hun til hans Øjne og smiler, mens hun stryger Haaret bort fra Panden, saa Ærmet falder ned og viser hendes runde, hvide Arm.

Hun er alene. Hun er Enke. Hun hedder Milia Marte; og dette Æventyr kom til hende over Bjerget i den tidlige Foraarsmorgen, da hele Naturen lo.

Hvorfor skulde hun ikke gribe det, hvorfor skulde hun ikke leve det?

Han siger ingenting, staar blot der og stirrer med smilende Øjne.

— Hvor kommer De fra? — spørger hun.

— Over Bjerget! —

— Hvor agter De Dem hen?

— Til Dem! — svarer han stille, uden Skæmt.

Da gaar hun fra Vinduet. Han hører hendes Trin knirke let fra Trappen.

Saa staar hun der i Døren og lukker ham ind.

Hun er mindre end ham. Hun har graa Øjne, som spørger, og som ler i deres Skygge. Hun har en høj, hvid Pande under viltre Haar; hun har bløde, dunede Kinder, et stort, stort Smil og en blød og bøjelig Mund.

Men skønnest er hendes Brysts fine Bue under Kjolen og hendes Skuldres hvælvede Fald mod Armenes svajede Fyld.

Milia Marte er sin egen Herre. Hun lever paa Bjergets Side i det hvide Hus, som hun har arvet. Kun en Pige og den gamle Mand, som huggede Kvas i Morgenstunden, er hos hende.

Hun lever mellem sine Blomster, sine Duer, sine Minder. Hun har levet i Verden og trukket sig tilbage, da hun fik Enkeslør for en Mand, som var hendes uden at eje hendes Kærlighed. Hun har prøvet Elskov, men Kærlighed kender hun ikke, trods sine femogtyve Aar.

Nu er Æventyret kommet til hende over Bjerget. Med blaa Øjne og lyst Haar drager det ind i hendes Hjærte.

Hun spørger ikke hvem og hvorfra. Hvad gør det hende, naar det kun er Lykke.

Hun drager det til sig. Hun slynger sine vidende og dog endnu uerfarne Arme om hans Hals og holder ham fast.

Sonio har fundet et nyt Rige i Livets Land og lagt det under sig.

Han har set, at han er Mand, at han er stærk. Han har følt Attraaens Fryd og den søde Træthed efter det evigt nye Maal.

Han har set, at Verden er endnu skønnere. Han har lært, at Solens Gaver er endnu rigere; at der hviler i hans eget Blod og i hans eget Sind en Kilde, som rinder stærk og klar. Stundom skummer den som Vin, og stundom hvisker den tyst som Bækken under Fjældet.

Og dette nye Land, som han har vundet ind, har atter bragt ham Hvile for en Tid.

I to Aar lever han hos hende som hendes Gartner, hendes Tjener; men alt som Sanserne mættes og Druerne modnes, kommer der ny Uro i hans Sind.

Dette Land er ikke alt. Der hvor Solen bringer Bud fra ved Middagstid, maa der ligge noget større og endnu videre.

Der er ikke Rum for ham længer i den rige, grønne Dal. Der er ikke Plads for hans Længsel.

Det store vide, over al Forstand, som han søger, maa ligge hist mod Syd, i Solens Land.

Milia ser hans længselsfulde Blik; hun hører hans tunge Suk mod Aften. Hun spørger ham med Frygt i sine graa Øjne. Og tilsidst betror han hende sine svævende Tanker.

Hans Haand og Øje famler mod det Fjærne; og hun forstaar, at om hun vil bevare hans Elskov, om hun vil eje hans Sanser, saa maa hun føje ham og følge ham didhen, hvor han kaldes.

En Dag drager hun ham til sig og betror ham, at hun har hentet Penge i Byen der ovre.

Nu skal de rejse sammen — mod Syd — over Bjergene — ned imod Havet.

— Havet! — Ja, det er Havet.

Hans Øjne straaler, og hans Kind rødmer.

Hun har fundet det; hun har gættet hans Tanker, som han ikke selv kunde raade.

Ja, Havet er det, han længtes imod uden at vide det selv — fra den Dag han forlod den store By med dens Røg og Menneskesmuds.

Det rene, uendelige, himmelklare Hav.

LAURIDS BRUUN:

HISTORIER. 1886.

EMMA JONSSON. EN HISTORIE. 1890. (UDSOLGT). NY OG AFSLUTTET UDGAVE 1905.

ANTONIUS. EN HISTORIE. 1892. (UDSOLGT).

SVEND FELDING. ROMAN. 1894.

REJSEFÆRD. HISTORIER I RAMME. 1899.

RENÆSSANCE. EN HISTORIE. 1900.

KRONEN. EN HISTORIE I TRE DELE. 1902. ANDET OPLAG 1903.

HISTORIENS DOM. SMAA HISTORIER. (MED FORFATTERENS PORTRÆT). 1902.

ALLE SYNDERES KONGE. ROMAN. 1903. ANDET OPLAG 1903.

DET STORE HJÆRTE. EN LILLE BOG OM JULEN. (3000 EXPL.) 1903.

ABSALONS SAGA I—II. (2500 EXPL.) 1904. SUBSKRIPTIONSUDGAVE 1905.

DEN SIDSTE FRIBONDE. ROMAN. 1905.

LIVETS FRUGTER. SKUESPIL I FIRE AKTER. 1905.

DEN EVIGE (I—II BOG): HJÆRTERNES MØDE. ROMAN. 1905. ANDET OPLAG 1905.

DEN EVIGE (III—IV BOG): SPIRING OG VÆKST. ROMAN. 1905.

LAURIDS BRUUN

DEN EVIGE

udkommer i 4 omtrent lige store Dele (ca. 13 Ark hver) til en Pris af ca. 3 Kr. pr. Del. Hver Del faar sin særskilte Under-Titel. Købere af 1ste Del er ikke forpligtede til at købe de efterfølgende Dele. 1ste Del af Bogen udkommer den 25de November, 2den Del, der er under Trykning, vil rimeligvis foreligge før Jul, 3die Del udkommer ca. 1ste Februar og 4de Del en Maanedstid senere.

GYLDENDALSKE BOGHANDEL, NORDISK FORLAG

LAURIDS BRUUN:

HISTORIER. 1886 .... Kr. 3.00
ANTONIUS. En Historie. 1892 .... - 2.00
SVEND FELDING. Roman. 1894 ..... - 4.00
REJSEFÆRD. Historier i Ramme. 1899 - 4.00
RENÆSSANCE. En Historie. 1890 ... - 2.00
KRONEN. En Historie i tre Dele. 1902. 2. Oplag 1903........ Kr. 4.50, indb. - 6.00
HISTORIENS DOM. Smaa Historier. (Med Forfatterens Portræt) 1902 .... - 2.00
ALLE SYNDERES KONGE. Roman. 1903. 2. Oplag 1903 .... - 5.75
DET STORE HJERTE. En lille Bog om Julen. 1903 .... Kr. 1.50, indb. - 2.75
ABSALONS SAGA. Første Del. (2500 Ekspl.) 1904 .... - 5.75
ABSALONS SAGA. Anden Del. (2500 Ekspl.) 1904 .... - 6.75
DEN SIDSTE FRIBONDE. Roman. 1905 - 4.00
LIVETS FRUGTER. Skuespil i 4 Akter. 1905 - 3.00
EMMA JONSSON. Ny og afsluttet Udgave. 1905 .... - 4.75
DEN EVIGE. I—II Bog. Hjerternes Møde. 1905 .... - 3.25
DEN EVIGE. III—IV Bog. Spiring og Vækst. 1905. Under Pressen.

Forlagstrykkeriet, Klareboderne 3, København K.

